

Naročnina
za državo SHS:
do preklica:
a) po pošti mesečno Din 14
b) dostavljen na dom
mesečno „ 12
za inozemstvo:
mesečno „ Din 23
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji „ Din 30
v inozemstvu „ „ 40
Mesečna priloga: Vestnik SHS

SLOVENEK

Geme inseratom:
Hesolipna petina vrsta mal
oglas po Din. 1 — in Din. 1-50
veliki oglas nad 45 mm vs
line po Din. 2 —, poslana t
po Din. 3 —.
Pri večjem naročilu popust:
Izaja vsak dan izven
nemdeljka in dneva po praz
nika ob 3. uri jutroja.
Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Recepti se ne vračajo; neizbrana pisma se ne
sprehajajo. Uredn. telef. št. 50, uprava. št. 326.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštno hran.
Ljubljanske št. 850 za naročnike in št. 340 za oglaš.
zagreb 39.611, sarajev. 7563, prakla in dunaj. 24.787.

Prosvetni praznik slovenske univerze.

(Govor rektorja dr. Aleša Ušeničnika
27. januarja.)

Njegovo Veličanstvo naš kralj je založil posebno ustanovo, ki naj bi iz nje dobivali dijaki-akademiki naših univerz za najboljše znanstvene izdelke častne nagrade. Nagrade naj bi se razdeljevale vsako leto na današnji dan. Danes 27. jan. (po julijanskem koledarju 14. jan.) je namreč dan sv. Save. Sv. Savo pravoslavna cerkev časti za svetnika, a obenem ga časte Srbi in z njimi ga častimo tudi mi za velikega prosvetitelja. Tako je dan sv. Save tudi nekak prosvetni praznik naših univerz. Po sv. Savi se kraljeva ustanova imenuje svetosavska ustanova.

Menim, da se ne motim, če pravim, da ima svetosavska ustanova dvojen pomen: spominja na preteklost, da ustvarja bodočnost. Svetosavska ustanova nas spominja sv. Save. Bilo je pred 700 leti. Štefan Nemanja, nazvan »ustanovitelj srbske države«, se je bil umeknil kot menih Simeon v samostan na goro Athos. Vlado je prevzel sin Štefan Nemanja Prvovenčani (1217). Ta kralj je spoznal, da za pravo blaginjo držav ne zadostuje nič, ampak da treba dvigniti kulturo, da je potrebno vsestransko prosvetno delo. Zato se je krepko zavzel za obrt in trgovino, poklical v deželo naše rudarje, odprl pota trgovcem, pospeševal razvoj trgov in mest. Za višjo kulturo, za religiozno-etično in umsko prosveto mu je prišel na pomoč brat, menih z gore Athos, sv. Sava. Skupaj sta osnovala samostojno nadškofijo, ki je bila posled trden temelj narodni samostojnosti. Sv. Sava je ustanovljal samostane, v tedanji dobi prva kulturna ognjišča, po samostanih šole; prevajal je obredne knjige, napisal življenje svojega očeta meniha Simeona. Tako je položil s svojim bratom temelje srbski kulturi in književnosti in postal bodočim rodovom vzor prosvetitelja.

Kulturno seme, ki ga je sv. Sava sejal v srbsko zemljo, je začelo čvrsto kliti in se razraščati. Sto let pozneje, pod Dušanom Silnim, prvim srbskim carjem, je bila srbska država že ena izmed najbolj modernih držav. Imela je svoj zakonik (1349), bujno sta cveteli v njej obrt in trgovina, kopičilo se bogastvo in prospevala splošna kultura. Dušan Silni je celo že zamislil idejo, da bi srbska država združila v sebi najboljše prvne zapadne in vzhodne kulture in bi tako kulturno posredovala med vzhodom in zapadom.

Zal, da so te velike zamisli velikega carja uničili manjši potomci z neslogo in dinastičnimi prepiri. Tako se je še ne pol stoletja pozneje zgodilo, da needini in nezaupni niso mogli odoliti turškim navalom. Na Vidov dan 1389 je svoboda srbske države na Kosovem polju legla v grob.

Po južnih slavljanskih deželah je zavladovala globoka bol. Naivno in vendar obenem tako resnično psihološko se je izrazila ta velika bol v tožbi Kosovke-devojke:

»In ko bi se za zelen bor prijela,
I zelen bor bi se posušil!«

Še bolje moremo doumeti to narodno nesrečo mi, ki leži pred nami pol-

tisočletna doba in ki zremo, kako je turška zmaga na Kosovem polju zavrla za stoletja kulturni razmah ne le Srbov, temveč tudi Hrvatov in Slovencev. Srbi so se mogli le v pritajenem gnevu pripravljati na osvobodilni boj, Hrvati in Slovenci pa so trošili svoje moči, ko so morali braniti civilizacijo zapadnih narodov pred turškimi navali.

Stoletja so minevala. Šele 400 in več let po bitki na Kosovem se je začela zopet buditi in živeti gibati zakopana, a ne zamorjena južno-slovanska svoboda. S srbskih tal so začeli vstajati borci — Mrkonjići —, po Sloveniji je mogočno zaoril glas:

Napoleon kliče: »Ilirija vstan!« na hrvatski zemlji so žice same zaigrale:

»Zora puca, bit će dana!«

In prišel je, a zopet šele čez sto let, dan, ko je vstala ne več samo država Srbov, temveč svobodna in ujedinjena država Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Vsega tega nas spominja svetosavska ustanova. Tu se pa obrača pogled v sedanost in bodočnost! Vse kaže, da hoče kralj, ki bo kralj Prvovenčani Srbov, Hrvatov in Slovencev, v tej državi nadaljevati tradicije sv. Save, Štefana Nemanje in Dušana Silnega.

Tudi njemu država ni zgolj politična tvorba, temveč obenem etična, pravna, socialna, kulturna. Zato se dobro zaveda, da treba tudi v novi državi kulturnih ognjišč. Poleg cerkve so pa v moderni dobi najvišje narodne kulturne institucije univerze. Z univerz izhajajo ideje, ki se vtelesujejo in oblikujejo v kulturnih napravah. Znanost je sicer sama sebi namen, vendar zakriva v sebi mogočne tvorne sile.

Ali se ne ostvarjajo v stavbah in zgradbah, v prekopih in mostovih, v jamah in plavžih, v električnih napravah in kemičnih tvornicah ideje, ki jih je zamislil tehnik na univerzi? Ali ne napreduje individualna in socialna higiena, kakor napreduje medicinska znanost? Kdo je zaustavil črno smrt, kdo izumil aseptiko, sterilizacijo in pasterizacijo, kdo usovršuje bolj in bolj vse razne načine terapije, kakor znanost, ki na univerzah znanstveno preučuje bolezni in njih vzroke? Ali pogledjmo pravo! Ves napredek prava in pravnih uredb vodijo univerze. Nove težnje in morda tudi nove misli prodirajo časih tudi iz globin ljudske duše, a univerze jim morajo dati znanstveno sankcijo, če naj se uveljavijo v ustavih in zakonih. Filozofija preučuje zakone, ki šele omogočujejo človeštvu gospodstvo nad naravnimi silami. Teologija izkuša človeštvu znanstveno ugotoviti najvišje, religiozne in etične vrednote.

Univerze so dandanes kulturnim narodom najvišje znanstvene instance, in kdor hoče kulturni napredek na osnovah znanosti, mora hoteti univerzo. Z afirmacijo univerz gre vzpored afirmacija znanstvenega napredka, z negacijo univerz znanstveno kulturno nazadovanje in nemoč v kulturnem svetu.

Svetosavska ustanova je afirmacija univerz. Naš kralj se zaveda pomena univerz, zato hoče, da se akademska omladina resno posvečuje znanstvenemu delu in da se najboljši med njo z znanstvenim delom pripravljajo tudi na akademski poklic. S svetosavskimi nagradami jim hoče kralj tudi sam dajati pobude.

Morda snuje naš kralj tudi tisto

kraljevsko zamisel, ki jo je domislil, a ne mogel dovršiti Dušan Silni? tisto zamisel o kulturnem poslanstvu naše države med zapadom in vzhodom? Kakšna bi mogla biti ta Dušanova zamisel v naši dobi z ozirom na pomen univerz? Mislim, da le takšna: Ena država, en politični narod, a kulturno trije narodi, etniško tri plemena, zato tri univerze. Poleg internacionalne znanosti in enotne državne in nacionalne zavesti naj bi naše univerze v medsebojni, zares svetosavski tekmi gojile in razvijale vse, kar je v kakem plemenu kulturno pomembnega, negovale tradicije, ki morajo kulturo obogatiti, budile kulturne sile, ki spe v narodovi duši. Ker sta delovala na plemena naše države zapad in vzhod, bi nastala tako bogata višja sinteza zapadnih kulturnih vrednot. Le tako bi bila mogoča kulturna misija naše države med vzhodom in zapadom. Vsaka enostranost, vsaka ekskluzivnost bi seveda škodovala celoti, ker bi morila kulturne kali in prvine drugih plemen.

Volivno razpoloženje v Prekmurju.

SIJAJNI SHODI SLS. — KUKOVČEVEM FARBANJU SE VSE SMEJE. — LUKANOVA AGITACIJA.

Murska Sobota, 27. jan. (Izv.) Slovenska Macedonija, kakor je blagovolil nazvati dr. Kukovec naše Prekmurje, je zelo oživila in kaže vse znake živahnih volivnih priprav. Vse stranke so se spravile nad to pokrajino: demokrati, samostojni, socialisti in Radičevci. Naša SLS, ki je edina domača in od ogromne večine ljudstva upoštevana stranka ima svojo politično in volivno organizacijo izvedeno od Dolnje Lendave do bližine Monoštra v vseh vaseh. Prekmurci so sami po vseh vaseh sestavili volivne odbore.

Agitatorji se šolajo in ves narod se je letos s posebnim veseljem lotil smotrenih volivnih priprav. V obeh prekmurskih okrajih je vprašanje kandidatur ugodno rešeno. V lendavskem okraju je ljudstvo poverilo kandidaturu zopet staremu izkušnemu voditelju Kleklu, v volivnem okraju Murska Sobota pa so zaupniki iz vsega severnega Prekmurja dne 27. t. m. na velikem zborovanju zaupnikov v Murski Soboti poverili kandidaturu mlademu odličnemu inteligentnemu evangelskemu domačinu. Prekmurje šteje nad 21.000 volivcev, od teh je 11.000 v okraju Murska Sobota, okoli 10.000 pa v okraju Dolnja Lendava. Dne 26. in 27. t. m. so se vršili po vsem Prekmurju veliki volivni shodi. Dne 26. t. m. je bil volivni shod v Veliki Poljani (blizu D. Lendave), nadalje v Beltincih (v središču Prekmurja) in v Bogojini (v zgornjem Prekmurju). Poleg Klekla je na teh shodih govoril o našem programu in političnem položaju poslanec Žebot. Dne 27. t. m. se je vršil veliki shod v Fekovcih, sijajen shod zaupnikov v Murski Soboti in zaupniški shod v Tišini.

V Prekmurju se vse smeje dr. Ku-

Morda, pravim, je naš kralj mislil na to zamisel Dušana Silnega, ko je izrečno določil svetosavsko ustanovo tudi za novo univerzo v Sloveniji. Vsekako pa je hotel pokazati naklonjenost tudi naši univerzi, ki se je ustanovila pod mogočno zaščito njegovega junaškega očeta, Petra Osvoboditelja, potem ko so Slovenci nad pol stoletja zaman po njej hrepeneli!

Upajmo, da bo ta znak kraljeve naklonjenosti migljaj tudi našim državljanom, da bodo omogočili naši univerzi obstoj in razvoj. Nedvomno bo pa naša akademska omladina skušala z resnim delom bolj in bolj dokazati, da je vredna kraljevega zaupanja. Svetosavska ustanova bo spominjala našo akademsko omladino, naj se zaveda svojih dolžnosti in svojega zvanja. Omladina bo vedela, da zre nanjo domovina, da zre nanjo kralj. In če ji bo hotel v težavah kloniti duh, bo ob tem spominu pogumno dvignila glavo in šla na novo delo s ponosnim klicem: ŽIVEL KRALJ!

kovčevemu pisarjenju, da bo JDS dobila v Prekmurju 10.000 glasov. Naj poizkusi dr. Kukovec sklicati še kak javen shod v Prekmurju, bo že videl, kako ga bodo sprejeli. Še njegov kandidat Štefan Kuhar se mu hoče skujati. Vsa prekmurska inteligenca se sramuje Kukovčevih farbarij v »Jutru« in »Taboru« o 10.000 glasovih.

Samostojni so poslali v kočiji kneza Esterhazija, bivšega poslanca Dobnika v Prekmurje, toda shoda se ni upal nikjer sklicati. Samo nekaj živinozdravnikov, nekaj uradnikov agrarne reforme ter Pueljevi ekonomski so edini volivci samostojne stranke v Prekmurju. Radič pošilja svoje korteše (agitatorje) v vzhodno Prekmurje, a nimajo sreče. Ljudstvo se ne da odtrgati z nobenimi praznimi obljubami od SLS. Radičevim agitatorjem se godi tako slabo kakor socialno-demokratskemu poslancu Kisovaru, ki so ga ljudje kar sami iztirali iz Prekmurja.

Dne 27. t. m. se je preko Radene pripeljal v Prekmurje direktor agrarne reforme za Slovenijo dr. Lukan, ki je poslan, da delu razpoloženje za radikale. Nekaterim veleposestnikom je dr. Lukan že prvi dan obljubljal, da ne bo izvajal agrarne reforme na njihovih posestvih, ako bodo upoštevali njegove nasvete. Ko pa se je peljal proti Murski Soboti, je srečal delovno ljudstvo, ki se je vračalo z zborovanja SLS, pa jim je kar na cesti obljuboval razdelitev grofovskih posesti — »če bodo pametni«. Mi se bomo začeli za delovanja uradnika agrarne reforme v Prekmurju natančneje zanimati.

Paktiranje med Nemci in radikali.

Belgrad, 27. jan. (Izv.) Danes je ministrski predsednik Nikola Pašić sprejel podpredsednika nemške stranke dr. Krafta, urednika »Deutsches Volksblatt«, ki je prišel, da stopi v pogajanja z radikali za skupen nastop pri volitvah. Dne 4. februarja bodo imeli Nemci skupščino, na kateri bodo postavili kandidatne liste za Vojvodino. Nemci zahtevajo od radikalcev, da postavijo sorazmerno po moči tudi nemške kandidate v okrajih, kjer morejo biti izvoljeni.

KONFERENCA PROTIČEVIH DELEGATOV.

Belgrad, 27. jan. (Izv.) Današnji »Radikal« sklicuje za 31. t. m. delegate neodvisne radikalne stranke na konfe-

rencia ter poziva prijatelje in somišljenike v Belgradu in notranjosti dežele, naj se organizirajo kot neodvisni radikali, naj o tem takoj poročajo uredništvu »Radikala« ali pa Stojanu Protiču samemu ter naj postopajo glede vprašanja kandidatnih list na podlagi izdanega proglasa.

IZPREMEMBE V DIPLOMATSKI SLUŽBI.

Belgrad, 27. jan. (Izv.) V zunanjem ministru je izdalan ukaz, ki bo predložen kralju v podpis in s katerim se imenujejo dunajski poslanik Tiha Popović za državnega podtajnika za zunanje stvari, polnomočni minister v Tirani Ljuba Nešić za našega poslanika v Pragi, rimski poslanik Antonijević za poslanika na Dunaju in polnomočni minister ter pomočnik zunanjega ministra Panta Gavrilović za poslanika v Rimu.

POSVETOVALNI ODBOR.

Belgrad, 27. jan. (Izv.) Finančno ministarstvo je pozvalo industrijsko zbornico, naj imenuje enega člana v posvetovalni odbor. Enak poziv je bil poslan zvezi bank. Kakor znano tvorijo posvetovalni odbor en član kasacijskega sodišča, en član apelacijskega sodišča, dva profesorja pravne fakultete in po en član zveze bank in industrijske zbornice. Posvetovalni odbor ima dajati vladi nasvete glede vseh pogodb, ki se tičejo trgovine in industrije.

DR. NINČIĆ POJDE V BUKAREŠTO.

Belgrad, 27. jan. (Izv.) Zunanji minister dr. Ninčić bo te dni odpotoval v Bukarešto, kjer se bo posvetoval z ministrom Duco o zunanjem položaju.

Bolgarski demanti.

Belgrad, 27. jan. (Izv.) Tukajšnji bolgarski odpravnik poslov je poslal našemu zunanjemu ministru pismo, ki se glasi: V izpolnitvi moje izjave, ki sem jo podal polnočnemu ministru in pomočniku zunanjega ministra Panti Gavriloviću, mi je čast sporočiti po nalogu svoje vlade, da so vse vesti, ki jih je v zadnjem času prinesel romunski tisk z ozirom na agresivne namene Bolgarske napram sosednim državam in

o sporazumu med mojo in mažarsko vlado glede skupne akcije, popolnoma izmišljene in brez vsake podlage. Z ozirom na razorožitev Bolgarske so glasovi, ki jo hočejo označiti kot sotrudnico kake tuje države ali Rusije, ne morejo smatrati za resne. Bolgarska poljedelska vlada je vedno zvesta politiki sporazuma in dobrih odnosov s sosednimi državami ter smatra za potrebno še enkrat poudariti, da ni v zvezi z nobeno tujo državo, najmanj pa v vprašanju kake vojne akcije, ter da bo vedno vodila samo mirovno politiko.

Za ohranitev evropskega miru.

Dunaj, 27. jan. (Izv.) Ugleden član dunajskega diplomatskega zbora je izjavil, da je francoski nastop v ruhrskem ozemlju rešil evropski mir. Nemška vlada, ki ni daleč od nacionalnega boljševizma, ne izpolnjuje ne samo mirovne pogodbe, temveč kuje z boljševiško Rusijo tudi načrte proti versailleskim pogodbam, ki so očitno vojni načrti. V ta namen potrebuje Nemčija in sovjetska Rusija premost, železo in vse ruhrsko industrijo. Ako sta Francija in Belgija mobilizirali radi grozeče vojne nevarnosti in zato, da iztrgata Nemčiji iz rok ruhrsko ozemlje, sta s tem rešili celo Evropo nove vojne.

Carinska črta okoli

Essen, 27. jan. (Izv.) — Carinska črta okoli ruhrskega ozemlja oziroma ločitev od ostale nemške države bo izvedena bržkone danes o polnoči. Uradniki in delavci so bili deloma poslani domov, deloma pa je delo ustavljeno radi poseganja francoskih oblasti v notranje obratovanje. Na progi Düsseldorf—Oberhausen se vrše transporti čet let s težavo, ker nemški železniški delavci nečejo vršiti službe v kretniških stanicah, francoski železničarji pa ne poznajo nemških naprav. Carinska črta je na jugu že vpostavljen. Po dnevu se pomikajo neprestano množice vojaštva s tanki in topovi na mejo ruhrskega ozemlja.

UGOTOVITEV REPARACIJSKE KOMISIJE.

Pariz, 27. jan. (Izv.) Uradno se poroča, da je reparacijska komisija sprejela naslednje sklepe: 1. Nemška vlada je s svojo izjavo od 13. t. m. razveljavila svojo prejšnjo od 14. novembra 1922 za moratorij. Nepotrebno bi bilo sklepati o prejšnji Nemčiji, ki je radi njenega postopanja postala nična. Radi tega je določba od 5. maja 1921 v veljavi od 1. januarja 1923. 2. Ugotavlja se splošna zapadlost Nemčije glede obveznosti napram Franciji in Belgiji ter se to sporočilo prizadejati državam. Komisija je sporazumno sestavila pismo, s katerim se nemška vlada obvešča o teh sklepih.

POINCARÉJEV ODGOVOR NA NEMSKI PROTEST.

Berlin, 27. jan. (Izv.) Na nemško protestno noto od 24. t. m. radi aretacije uradnikov v ruhrskem ozemlju je odgovoril ministrski predsednik Poincaré 26. t. m., da so francoski ukrepi posledica kršitve mira, ki jo je nemška vlada podpirala, ko je prepovedala svojim uradnikom izvrševati pogodbo. Poincaré je pristavil, da odgovarja s tem pismom v naprej vsem nadaljnjim poročilom, ki bi jih v tej zadevi prejel od nemškega poslanika.

SAMOZAVEST NEMŠKEGA URADNIŠTVA

Berlin, 27. jan. (Izv.) Policijski načelnik in podžupan v Düsseldorfu sta bila aretirana, kakor tudi večje število višjih in nižjih carinskih uradnikov. Policijski načelnik v Essenu je izjavil francoskemu mestnemu poveljniku na njegovo zahtevo,

ruhrskega ozemlja.

naj se policijski uradniki umaknejo za francoske straže, kadar bi ne mogli več zadrževati pri demonstracijah množice, da ne bodo nemški policaji nikdar nudili francoskim četam prostega polja za streljanje na njihove rojake.

NEMSKO POROČILO.

Berlin, 27. jan. (Izv.) Listi poročajo, da je razburjenje prebivalstva v starem zasedenem ozemlju in v ruhrskem ozemlju naraslo radi postopanja Francozov in Belgijcev do vrhuna. V Düsseldorfu so belgijske čete nastopile proti nemškimi uradnikom z golim orožjem, ker so demonstrirali proti aretaciji predpostavljenih. V Trieru so bile po proglasitvi obsednega stanja ranjene številne osebe, med njimi tudi ženske in otroci. Promet počiva skoro popolnoma. Pošto in železnice so Francozi zapustili, ker so uradniki zapustili službo in so se Francozi nato zamenjati prizadevali, odpeljati razne vlake z lastnim osebjem. Nad Koblenzom je proglašeno obsedno stanje radi demonstracij, ko so se vozili skozi mesto obsojeni ruhrski industriji.

Essen, 27. jan. (Izv.) Osební promet na železnicah v ruhrskem ozemlju je vsled vmešavanja zasedbenih oblasti popolnoma desorganiziran. Večina vlakov slobo ne vozi. Stavka železničarjev se je danes razširila tudi na levi breg Rena. Francoski železničarji poskušajo prevzeti obratovanje v svoje svrhe. Vlaki s četami vozijo zelo počasi.

AMERIKANCI.

Koblenz, 27. jan. (Izv.) Opoldne so Amerikanci izročili poveljniško oblast v Koblenzu Francozom.

Rusija mobilizira.

Varšava, 27. jan. (Izv.) »Dziennik Gdanskic« poroča, da je sovjetska Rusija mobilizirala pet letnikov, da pomaga Nemčiji v slučaju vojne s Francijo. Moskovski oficirni krogi pričakujejo, da bo Nemčija došla do spoznanja, da je njena rešitev samo v ožji zvezi z Rusijo.

POMOČ AVSTRIJI.

Pariz, 27. jan. (Izv.) Ob desetih dopoldne se je prvič sestel pod predsedstvom

prof. Pantaleona v ženevskem protokolu predvideni kontrolni komite jamstvenih vlasti. Seje se udeležuje tudi generalni komisar Zimmermann, ki bo poročal o poteku avstrijske sanacijske akcije. Dr. Seipel in dr. Grünberger sta takoj po prihodu v Pariz stopila v stik z raznimi vodilnimi osebami avstrijskega naroda.

SEIPEL PRI MILLERANDU.

Pariz, 27. jan. (Izv.) Avstrijskega zveznega kancelarja dr. Seipela in zunanjega ministra dr. Grünbergerja je v spremstvu avstrijskega pariškega poslanika Eichoffa sprejel danes dopoldne predsednik poslaniške konference Cambon, zvečer pa predsednik republike Millerand.

TOŽBA AVSTRIJSKE VLADE PROTI DUNAJSKEMU ŽUPANU.

Dunaj, 27. jan. (Izv.) Avstrijska zvezna vlada je pri ustavnem sodnem dvoru vložila tožbo proti dunajskemu županu Reumannu, ki ni hotel izvrševati navodil glede prepovedi dunajskega krematorija.

DEMONSTRACIJE BIZNOSPOSILNIH NA DUNAJU.

Dunaj, 27. jan. (Izv.) Socialdemokratsko delavstvo je priredilo danes popoldne v zvezi s komunisti velik protestni sprevod po Ringu proti brezposelnosti in za delavske zahteve. Spreveda se je udeležilo 300 tisoč oseb. Vse trgovine so bile zaprte. Policija ni imela povoda za posredovanje, ker se je demonstracija vršila popolnoma mirno.

DR. ŠVEHLA OZDPAVEL.

Praga, 27. jan. (Izv.) Ministrski predsednik Švehla je svojo bolezen srečno prestopal. Na nasvet zdravnikov še ne bo izvr-

Politične vesti.

+ Bivši feldvebel kot filozof. Občutljiva stara dama »Slovenski Narod« se je izvolila cgerčiti nad odgovorom, ki smo ga dali nekemu »gospodu Tkalcu, kateri je v uvodnem članku »Slovenskega Naroda« polemiziral proti vseučiliščnemu profesorju dr. Kušejju v taistem »Slovenskem Narodu«. Naš odgovor na trditve tega Tkalca, ki je iz podatkov statističnega oddelka zagrebske policije dokazoval, da katoliška cerkev ne vrši svoje moralne naloge, je bil popolnoma stvaren, kakor se lahko vsak prepriča. Če smo se pa pri tem nekoliko ponaševali iz »Slovenskega Naroda«, ki vsak dan samega sebe pobija, nam ne sme preveč zameriti. Človek bi moral biti iz kamna, ako ne bi fenomenalna izpremenljivost »Slovenskega Naroda«, ki v teku enega tedna šestkrat menja svojo politično in kulturno srajco, zbudila v njem ironičnih čustev. Kar pa se tega Tkalca tiče, ki ga »Narod« stavlja kot »filozofa« v eno vrsto z dr. Kušejjem, smo izvedeli, da je ta »filozof« bivši feldvebel in zdaj piše v neki vojaški »kancelariji«, če se izrazimo v jugoslovanskem službenem jeziku. Na rodu« je na taki pridobitvi iskreno čestititi, ker bo zdej filozofični resor pri njem zaseden po prvovrstni kapaciteti.

+ Za avtonomijo Južne Srbije. V belgrajskih »Novostih« piše zemljoradniški poslanec g. Jovanović o Protičevem nastopu med drugimi: »Stojan Protić ima doslej lepe uspehe v Vojvodini in v Južni Srbiji. Njegovi agitatorji nastopajo odkrito s parolo: Avtonomija za Južno Srbijo!«

+ Jeza radikalcev nad Bunjevci. Radikalci so si mnogo prizadevali, da bi pridobili Bunjevce, da se zvežejo z radikali pri volitvah v Vojvodini. V svet so spuščali vesti, kakor da se jim je posrečilo Bunjevce v tem oziru razcepiti, kar so bile seveda

ševal vladnih poslov ter bo odpotoval na oddih na Jadransko morje.

ZDRAVSTVENO STANJE DR. RAŠINA RESNO.

Praga, 27. jan. (Izv.) Zdravstveno stanje fin. ministra dr. Rašina je postalo resno, ker se je vnetju pljuč pridružilo tudi vnetje trebušne mrene. Bolnik trpi velike bolečine.

ROMUNSKI KRALJ OBVIŠE VARŠAVO.

Varšava, 27. jan. (Izv.) Listi poročajo, da bo romunski kralj potoval v Varšavo šele 1. juna marea. V posetu romunskega kralja vidi poljsko časopisje dokaz za dobre odnose med obema državama.

FRANCOSKI PRORAČUN SPREJET.

Pariz, 27. jan. (Izv.) Zbornica je večeraj sprejela celotni državni proračun s 480 glasovi proti 81.

TURSKI DELEGAT V LAUSANNI ODPOKLICAN.

London, 27. jan. (Izv.) Listi poročajo iz Carigrada, da je angorska vlada sklenila odpoklicati radi dogodkov v Lausanni delegata Ferid beja.

TURSKI NAPAD NA ANGLEŽE.

London, 27. jan. (Izv.) Reuterjev urad poroča iz Carigrada, da je neki Turek streljal z revolverjem na dva angleška častnika, od katerih je eden mrtev. Napadalec je pobegnil. Turške oblasti so se pri generalu Haringtonu opravičile.

50 IRSKIH VSTAŠEV USMRČENIH.

Dublin, 27. jan. (Izv.) Včeraj so v Waterfordu ustrelili 5 irskih vstašev. Celotno število usmrčenih znaša 50 oseb.

gole izmišljotine. Ko se je radikalski manever med Bunjevci popolnoma ponesrečil, je začela oficijelna Pašičeva »Samouprava« bljuvati ogenj v žeplo nad Bunjevce, zlasti na bunjevske duhovnike.

+ Cievarić o Protičevi akciji. Znanl Cievarić ugiblje, da bo Protić nedvomno postal šef današnje revizionistične opozicije, kateri pripada znaten del naših političnih strank.

+ Preiskava proti Koraču. Minister za socialno politiko dr. Perić je dal pregledati račune bolniških blagajn v svrhu, da se ugotove morebitne zlorabe na račun delavskih grošev. Trdijo, da so bolniške blagajne izplačevale stroške za avtomobilske vožnje i. t. d. raznih inšpektorjev, direktorjev in drugih uradnikov, ki jih je nastavljal g. Korač. Minister Perić je poveril vodstvo preiskave g. Vasi Kneževiću, bivšemu socialističnemu poslancu, ki pa je pozneje iz socialdemokratske stranke izstopil. — Tako poročajo hrvatski listi. Še boljše bi pa bilo, če bi g. minister Perić ukazal preiskavo, zakaj se mora slovenski delavski denar scejati ravno v Zagreb oziroma v Belgrad.

Volivno nihanje.

KANDIDATNE LISTE HPS ZA DALMACIJO.

Zagreb, 27. jan. (Izv.) Dne 24. t. m. se je vršila v Splitu seja pokrajinskega vodstva hrvatske ljudske stranke za Dalmacijo, na kateri so bili predlagani naslednji kandidati: za splitsko volivno okrožje dr. Ante Dulibić, za šibeniško volivno okrožje Stjepan Barić, za sinjski volivni okraj dr. Janko Šimrak, za timoški volivni okraj Stanko Banić, za Split prof. Juras, za Dubrovnik Pero Klaić, za Šibenik in Driš dr. Ante Dulibić, za Benkovac prof. Juras, za Brač zdravnik dr. Baturić, za Kotor dr. Ciko, za Makarsko don Jerko Vodanović. Med dalmatinskimi

Prvi zemljani na mescu.

Čudežni doživljaji dveh Angležev. 5. Angleški spisal H. G. Wells. — Poslovenil — e — (Dalje).

»Pa si privoščite novo navado! Namesto tiste, ki sem vam jo uničil! Vsaj za toliko časa, dokler se ne pogodiva za hišico. — Pravite, da vam je sprehod potreben in da potoma razmišljate o svoji iznajdbi. To ste dosedaj vedno storili. Zal, jaz sem kriv, da ne morete več zbrano misliti. Motil sem vas. — Pa zakaj bi ne prišli k meni in mi ne pripovedovali o svojem delu? Me uporabljali kot steno, ki vanjo mečete svoje misli in jih zopet ulovite, ko se odbijajo od mene —? Gotovo da nisem dovolj izobražen in ne vem, kako bi vam pomagal ter ujeklenil vaše misli in načrte —? Umolknil sem.

Zamislil se je. Videti je bilo, da mu predlog ugaja.

»Pa bojim se, m'm — da vas bom dolgočasil — k je dejal.

»Mislite, da sam preneumen za —?«

»O ne —! Ampak, veste, same suhoparne, tehnične stvari —.«

»Vsekakor! Strašno sem se zanimal za nje že danes!«

»Seveda, takile obiski bi mi bili dobrodošla pomoč! Nobena stvar ne razbistri misli bolj ko podroben razgovor —. Do danes —.«

»Moj dragi gospod, prosim, nikar ne pretiravajte!«

»Ampak — bodete res tudi imeli časa zame —?«

»Ni ga boljšega počitka ko raznoličnost v delu sem dejal z globokim prepričanjem.

Zadeva je bila rešena. —

Pri vratih se je še enkrat obrnil.

»Zelo sem vam hvaležen! mi je rekel. Vprašaje sem pokašljaj.

»Temeljito ste me ozdravili od tistega smešnega brenčanja.« je povedal.

Srečen sem, se mi zdi da sem mu odgovoril, če sem mu mogel storiti najhno uslugo.

In šel je.

In njegove misli so neutegoma povzele nit, ki sva jo zapredla v najinem pogovoru. Kakor nekda je zopet krilil z rokami krog sebe — in tenek, rahel zuu —, zuu —, zuu — je prihajal na valih večernega vetra do mojih ušes —.

Končno, — kaj je to brigalo mene —?

Drugi dan je prišel in tretji dan zopet in je predaval o molekularni fiziki na splošno obojestransko zadovoljstvo. Eter, žarivanje, privlačnost, — vse to se mu je kar sipalo iz ust, jaz pa sem sedel v naslonjaču in pravil »Dale« — »Naprej!« — »Razumem!«

Grozno učene stvari so bile, ki mi jih je razlagal, pa dvomim če je slutil, kako

malo ga razumem. Včas sem si očitil, da zapravljam svoj dragoceni čas, toda če sem ga poslušal, mi vsaj ni bilo treba pisati moje nesrečne povesti. Včas se mi je zasvetila iskra umevanja v temni nejasnosti njegovega govorjenja, zazdelo se mi je, da ga razumem, pa že mi je spet izginila, še preden sem se dobro zavedel. Pa zopet sem popolnoma izgubil vso pozornost, kakor odstopen sem sedel, strmel vanj in premišljeval, kako bi tega človeka najbolje porabil za svojo povest —.

O prvi priliki sem ga obiskal.

Njegovo stanovanje je bilo veliko, pa nekoliko zanemarljivo. Ni imel služabnikov, razen že omenjenih treh pomočnikov, in njegovo zasebno življenje se je odlikovalo po pravi modrijski priprostosti. Vina ni pil, mesa ni užival in še par drugih takih posebnosti se je držal.

Toda njegova delavnica je razpršila mnoge svoje dvome.

Od kleti do podstrošja — vse vzorno urejeno in opremljeno. Neverjetno, da je bilo kaj takega najti v tej pozabljeni vasi! V pritličju so stale dolge mize in različne fizikalne in kemične priprave, v kuhinji so bile nastanjene vse pozornosti vredne peči, električni stroji so stali v kletih in v viš. sem videl gazometer.

Z zaupljivo, zgovorno gorečnostjo človeka, ki je že predolgo živel samotno, mi je vse to razkuzoval. Njegova dosedanja osam-

ljenost je prekipevala v pretirani zaupljivosti in jaz sem imel srečo, da sem bil prvi, ki mi je zaupal svoje skrivnosti.

Njegovi trije pomočniki so bili vsega spoštovanja vredni moške vrste, ki jih navadno imenujemo dinnarje. Zvesti so bili, četudi ne preveč brihtni, kreпки, vljudni in ubogljivi.

Prvi, Spargus, je bil izučen mornar, opravljal je kuhinjska dela in vse kar spada v kovinarsko obrt. Drugi, Gibbs, je bil mizar, tretji pa izšolan vrtnar in Kavorjev glavni pomočnik.

Ti trije so zgolj izvrševali, kar jim je naročil Kavor. Duševno delo je opravljal on sam. O tem so njegovi pomočniki še manj razumeli ko jaz.

In kaj je bil predmet Kavorjevih učnih raziskovanj?

Tu se žal začnejo težave —.

Nisem učen človek in če bi v visokih, učenih Kavorjevih izrazih razlagal, kaj je hotel najti s svojimi poskusi, se bojim, da bi me moji braver ne razumeli. Niti jaz bi samega sebe ne razumel. Najbolje je torej če pripovedujem s svojimi lastnimi domisljimi besedami, kaj sem videl v delavnici svojega novega prijatelja in kako sem stvar razumel.

Da na kratko povem, Kavor je hotel s svojimi poskusi najti snov, ki bi bila ne-
pobedljiva za vsako — privlačnost!

(Dalje.)

vollivi je razpoloženje za hrvatsko ljudsko stranko jako ugodno.

v Volivno gibanje HPS v Dalmaciji se zelo uspešno razvija. Te dni je bil okrajni sestanek v Šibeniku, ki je bil zelo dobro obiskan. Po severni Dalmaciji, na Rabu, Pagu in po trogorskih zagorskih selih sta imela dobro uspele shode poslanca dr. Šimrak in Barić.

v Sestanek zaupnikov Hrvatske pučke stranke za Hercegovino, ki se je vršil v nedeljo v Mostarju, je bil zelo dobro obiskan. Za nosilca liste je bil soglasno izvoljen dr. fra Dominik Mandić, organizator pridelovalcev tobaka.

v Posledica volivnega dogovora med radikali in Nemci ter Mažari. V Novem Sadu je nanovo vpisanih 15.000 Nemcev in Mažarov-volivcev, v Somboru pa 40.000.

Svetosavska slavnost na ljubljanski univerzi.

V soboto 27. januarja se je vršila na univerzi slovesna podelitev častnih nagrad iz ustanove Nj. V. kralja. Slavnosti so se udeležili razni predstavniki oblasti, tako kot zastopnik kr. pokr. namestnika ministra Hribarja dvorni svetnik Kremenski, presv. g. knezoškof dr. A. B. Jeglič, veliki župan dr. Baltič, načelnik oddelka za prosveto dr. Skaberne, predsednik višjega sodišča dr. Babnik, načelnik oddelka za pravosodstvo dr. M. Škerlj, načelnik oddelka za obrt in trgovino dr. Marn, predsednik obrtne zbornice Knez, predsednik odvetniške zbornice in komisije za državne pravne izpite na univerzi dr. D. Majaron; zastopniki tujih držav: gen. konzul češko-slovaške republike dr. Otakar Beneš, francoski konzul Paul Joseph Flach, avstrijski generalni konzul dr. Kohlruss in dr.

Slavnost je otvoril rektor dr. A. Ušeničnik z govorom o pomenu svetosavske ustanove.

Govor g. rektorja objavljamo na uvodnem mestu.

Po govoru je rektor prečital poglavne odstavke iz pravil. Vsakoletne nagrade znašajo 4000 Din, ki se porazdele med fakultete, na vsako po 800 Din.

Tekma se razpiše koncem februarja. Vsaka fakulteta razpiše navadno po 4 nagrade à 200 Din. Rok za naloge je do 15. novembra. Potem strokovni profesorji razprave ocenijo. Na dan sv. Save rektor objavi izid tekme, razprave, ki so jim fakultetni sveti prisodili nagrade, gesla, ki so bile razprave z njimi označene, in imena tako odlikovanih akademikov. Ta imena se objavijo tudi na črni deski. Odlikovanje se zabeleži tudi v diplomu, ozir. izpričevalo.

Ko je rektor še pozval akademsko omladino, da bi sledila njih zgledu, se je obrnil na zbrano odlično občinstvo in dejal: Častna dolžnost mi je, da se vam vsem, predstavnikom oblasti in prijateljem naše univerze iskreno zahvalim, da ste počastili našo univerzo ob tej skromni slovesnosti s svojo navzočnostjo in dali tako nam profesorjem in našemu dijaštvu nove pobude in moralne podpore. Zakaj ne morem zakrivati, da preživlja naša univerza težke dni, ko se že štiri mesece takorekoč od dne do dne bori za svojo eksistenco in ko naša akademska omladina živi od dne do dne v negotovosti, ali bo mogla še nadaljevati na naši univerzi svoje študije. Zato je tudi ta naša slavnost skromna, ker so naša srca žalostna, ko je svetosavska slavnost na univerzi v kraljevem Beogradu polna svečanosti in kraljevskega sijaja.

Naj smem ob tej priliki prositi tudi našo javnost, da bi se bolj zavzela za našo univerzo. Ali ni naša univerza skupna narodna last, ki naj bo vzvišena nad vse stranke in strankarske boje? Kako lep je spomin na tiste čase, ko se je slovenski narod brezupno, a složno boril za svojo univerzo! Naj spomnim, kako je sedanj kr. namestnik g. minister Hribar kot župan stolnega mesta Ljubljana ves živel za univerzo, kako je po njegovi iniciativi ljubljansko mesto določilo 1 milijon kron za zgradbo bodoče univerze in kako je podaril vso svojo bogato slovansko knjižnico. Naj spomnim še dveh mož, ki jih zrem tu v vaši sredi, presv. g. škofa dr. Jegliča in predsednika odvetniške zbornice ter komisije za državne pravne izpite dr. D. Majarona. Ta dva je — letos bo prav 25 let — tedanj deželni zbor odposlal na cesarski Dunaj, da bi tam tolačila želje in zahteve slovenskega naroda glede univerze. Čakala sta pred cesarskim Dunajem, a čakala sta zaman — ponižana sinova ponižanega naroda — ker cesarski Dunaj ju ni sprejel. A že to dejstvo samo je dalo ideji naše univerze novih moči, zakaj ožarjena z mučeniško gloriole je bila vsem le tem dražja in milša. Trdna vera je prevzela vse, da bo vendarle prišel dan, ko se bo ta narodna želja uresničila. Ta dan je prišel, a šele po prevratu. In zopet je bil, ko je zasijala možnost, da se bo ta misel končno vendarle uresničila, poleg tedanjega poverjenika dr. K. Verstovška, dr. Majarona, ki se je s čudovito mladeniško ognjevitostjo vrge na delo za uresničenje zlatih sanj svoje

mladosti. Kot predsednik vseučiliške komisije je žrtvoval ves čas in vse moči temu idealu. Ko se je zdelo, da je misel dozorela, je pohitel v Beograd, da je odstranil zadnje ovire in v zvezi s poslanci pospešil zakon o ustanovitvi univerze.

Naj bi zgledi teh in drugih mož vzbudili tudi v mlajšem rodu več ljubezni do univerze! Seveda resničnost ni nikdar tako lepa in tako svetla, kakor je bila slika, ki smo jo nosili v svoji duši. Tako je tudi z našo univerzo. Toda resno voljo imamo mi profesorji in resno voljo ima vsa akademska omladina, da hočemo dvigniti univerzo do tiste višine, ki je v naših razmerah mogoča — če ji bodeta le tudi država in narod dajala, česar ji je treba za obstoj in razvoj!

Ko se torej častiti gospodi zahvaljujem za prisotnost in jo prosim še nadaljnje naklonjenosti, se ob sklepu vracam zopet k njemu, čigar mogočno pokroviteljstvo je tudi za našo univerzo najboljšje jamstvo lepše bodočnosti. Zato kličem: Njegovemu Veličanstvu našem kralju Slava!

Zbor zaupnikov SLS

ki bo v smislu poslovnika stranke določil kandidate za prihodnje skupščinske volitve, se bo vršil v ponedeljek, dne 5. februarja ob pol 11. uri dopoldne v Ljubljani v veliki dvorani hotela Union s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelnika SLS dr. A. Korošca.
2. Zahteve slovenskega ljudstva: govori poslanec Sušnik.
3. Določitev kandidatov za vse volivne okraje Slovenije.
4. Služajnosti.

Vabimo Vas, da se zbora zaupnikov zanesljivo udeležite.

Ljubljana, 26. januarja 1923.

Za načelstvo SLS:

Dr. Korošec s. r., t. č. načelnik.

Dr. Kulovec s. r., t. č. tajnik.

Opomba. Tajništvo SLS je pričelo razpošiljati vsem zaupnikom SLS vabila na zbor zaupnikov. Kdor izmed gg. zaupnikov ne bi do srede 31. t. m. vabila prejel, naj nam nemudoma sporoči, da po greško pravčasno popravimo.

Gg. zaupnike opozarjamo, da bo vabilo služilo za legitimacijo. Zato naj vsi zaupniki prineso vabila seboj.

Tajništvo SLS, Jugoslovanska tiskarna.

Zaupni shodi SLS.

— Shod zaupnikov SLS za ljubljansko okolico bo 31. t. m. ob desetih dopoldne v Rokodelskem domu v Ljubljani, Komenskega ulica 10. Na dnevnem redu so volivne priprave in kandidature. Vsak zaupnik prejme pismeno vabilo. Če bi ga kateri ne prejel, naj se oglasi isti dan pred zborom v tajništvu SLS, kjer se mu bo vabilo izgotovilo. Vsi zaupniki naj se točno udeležijo.

— Za logaški politični okraj se vrši zbor zaupnikov SLS v sredo, dne 31. januarja ob desetih dopoldne v posojilnišni hiši v Cerklju. Kdor izmed izvoljenih zaupnikov ne bi dobil povabila, naj se pred zborom javi pri tajniku KZ g. Demšarju. Zbor je velevažen, zato vsi zaupniki točno!

— Kranj. Shod zaupnikov SLS za Kranjski politični okraj se vrši v društvenem domu v Kranju dne 4. februarja ob 9. dopoldne. Vse zaupnike iz celotnega političnega okraja pozivamo, da se shoda udeležijo. Poročal bo poslanec Brodar in tajnik SLS. Dnevni red: priprave za volitve.

— Radovljica. Na Svečnico, dne 2. februarja ob treh popoldne (ne 5. februarja, kakor je bilo včeraj pomotoma poročano), se vrši sestanek vseh naših zaupnikov Radovljiškega okraja. Vsi izvoljeni zaupniki bodo prejeli vabila, če ga kateri ne bi dobil, naj nam pravčasno javi. Sestanek bo silne važnosti, da naredimo načrt za organizacijo volivnih priprav v okraju. Zato naj vsak zaupnik smatra udeležbo za dolžnost.

Koroške novice.

k Koroške šole. Za šolstvo na Koroškem je za tekoče leto proračunanih 35 milijard. K temu bodo morali veliko prispevati tudi Slovenci, toda nimajo niti ene slovenske šole in niti enega slovenskega učitelja. Kar je utrakvističnih šol so prav take zloglasne ponemčevalnice kakor so bile v stari Avstriji in so samo po imenu utrakvistične.

k Delo poslanca Poljanca. Posl. Poljanec nedeljo za nedeljo prireja shode po slovenskih krajih in vaseh. 14. t. m. je imel shod v Svečah v Rožu, rojstnem kraju Andreja Einspielerja. Ljudstvo — možje in žene — se je shoda polnočestveno udeležilo in izreklo svojima poslancema soglasno zaupnico.

k »Bauernschreck«. — Tako imenuje »Koroški Slovenec« koroški deželni zbor, ki je za tek, leto zvišal zemljiški davek za 96krat. Razen tega bosta prislino posojilo

in novi gospodarski program za sanacijo Avstrije izpraznila kmetjske hleve in gozde. O plebiscitu so pa obetali Slovencem, da sploh odpravijo vse davke. Ali kolnejo sedaj tisti, ki so se dali premočiti, da so glasovali za Avstrijo.

k Smrtina kosa. V Homcu pri Grebinku je umrl ugledni posestnik in umni čebelar Jurij Mesner, prijatelj cerkve in zvest Slovenec. — V Breznju pri Grebinku je umrl posestnik Simon Kuster, vzoren mož in zvest sin svojega naroda. Po plebiscitu so mu Nemci zažgali hišo in gospodarska poslopja. Zalost nad toliko nesrečo in napor pri zgradbi novega doma je moža spravila v prezgodnji grob. Svetila obema večna luč!

Volitve v Pokojninski zavod za nameščence.

Ugotovitve.

Na neosnovana podtikanja, s katerimi skušajo gotove osebe v »Jutru« in »Organizatorju« begati zasebne nameščence proti listi »Združeni zasebni nameščenci«, da bi jih avabili na svojo listo, ugotavljamo naslednja dejstva:

1. Dotične osebe so eksponenti gotove politične stranke in stoje v službi tej stranki lastne banke. Kot člani sosveta Pokojninskega zavoda so te osebe že v dosedanj poslovi dobi jasno kazalo stremiljanje, da bi se naj imetje Pokojninskega zavoda nalagalo edino le v njihovi banki. Da tega niso mogli izvesti, je bila zaaluga opozicije v upravi Pokojninskega zavoda.

2. Da bi ta svoj namen sčasoma sigurno dosegli, so temu primerno sestavili statut Pokojninskega zavoda. Po tem statutu, katerega je odobrili tedanji minister za socialno politiko g. dr. Zerjav, se priznava predsedniku Pokojninskega zavoda pravica, da more sklepe upravnega odbora, načelstva, občnega zbora in komisij svojevolično razveljaviti in ima tudi pravico odločevanja o naloganju imovine. Predsednika ne volijo delegati, marveč naj bi ga imenoval minister za socialno politiko (mišljen dr. Zerjav).

3. Da bi se pridobile v upravo Pokojninskega zavoda že s prvimi volitvami po večini osebe, katere bi služile označenemu namenu, so eksponenti stranke in njene banke kot člani sosveta Pokojninskega zavoda že meseca septembra 1922 začeli s tajnim nabiranjem delegatov med nameščenci. Vse to postopanje dotičnih oseb izpričuje, da njih kandidata lista pod naslovom »nadstrankarske« v resnici ni nadzornikarska, marveč je lista ene same politične stranke.

4. To dejstvo potrjuje tudi sestava njihove liste. Iz »Uradnega lista« št. 7 z dne 19. januarja 1923 je razvidno, da imajo Slovanska in Slovenska banka v Ljubljani, ki sta združeni pod oblastjo Praprotnika, skupaj 15 svojih uslužbencev kot kandidatov. Ravno tako ima »Jutro« 5 svojih uslužbencev na kandidatski listi. Praprotnik in Zerjav bi imela torej kot eksponenta svoje stranke sama že dvajset delegatov.

5. Nadalje ugotavljamo, da je g. Evgen Lovšin, glasom »Jutra« z dne 24. t. m. lastnik samostojnega podjetja »rude in kovine«, torej kot delodajalec — kandidat na listi nameščencev in nositelj 1. edinice. S tem je g. Lovšin, ki hoče biti zastopnik koristi zasebnih nameščencev oropal zasebne nameščence enega delegata za občni zbor in bi jih oropal tudi enega člana načelstva v Pokojninskem zavodu, ako bi ga nameščenci volili še v načelstvo. Tako izgleda tudi strokovna stran Lovšin-Urbančičeve recle Zerjav-Praprotnikove liste.

Ta dejstva in te okoliščine — pa prav nič drugega — so bile merodajne, da so se zasebni nameščenci raznih strok, raznih podjetij in raznega naziranja v Sloveniji in Dalmaciji združili v enoten nastop, da s tem očuvajo svoje težko pogrešane odtegljaje za svojo starostno preskrbo in da branijo pravice svojega stanu proti onim namišljenim tovarišem, ki jih bočejo z licemerstvom oškodovati na njih pravicah.

»Združeni zasebni nameščenci« ne stoje v službi nobene posamezne politične stranke in tudi ne v službi kakršnegakoli denarnega zavoda.

V Ljubljani, dne 26. januarja 1923.

Akcijski odbor

»Združenih zasebnih nameščencev« Slovenije in Dalmacije.

Dnevne novice.

— Pesnik Josip Stritar v domovini. Iz Rogaške Slatine smo prejeli: Po dolgih letih trpljenja in pomanjkanja je v petek popoldne dospel naš siloviti pesnik zdrav in srečen v Rogaško Slatino. V tem biseru naše domovine bo preživel v svoji visoki starosti še določene mu dneve in upajmo, da mu bo le-te ljubezen naroda podaljšala do skrajnih meja. Pokrajinski namestnik je posredoval na merodajnih mestih, da se je mogla ta častna zadeva našega naroda tako ugodno rešiti in sanitetni šef dr. Katičič je odkazal starosti slovenskih pesnikov v zdravilišču primerno stanovanje. Posebno smo dolžni tudi zahvalo ravnateljstvu južne železnice, ki je dalo na najkulantnejši način n arazpolago Stritarju vse potrebno za udobno potovanje. Konečno ne smemo pozabiti požrtvovalnosti rodoljubov, v prvi vrsti narodnih dam Rogaške Slatine, ki so skrbale za stanju našega silovasega pesnika primeren časten sprejem in so oskrbele tudi jedilno shrambo njegovega stanovanja z vsemi življenskimi potrebščinami. Pesniku Stritarju pa želimo,

da bi se počutil srečnega v domači zemlji, po kateri mu je tako dolgo hrepenelo njegovo zmučeno srce.

— Prošt Fran Dovgan umrl. V Metliki je umrl 27. t. m. častitljiv starček-duhovnik prošt Franjo Dovgan, kot starosta vseh duhovnikov na Slovenskem. Notranjska, kjer se je pokojnik rodil 14. februarja 1831, mu je dala pravo kraško naravo. Prva leta mašništva je prebil v tržaški škofiji. Po kratkih letih pa je stopil v križniški red, ki ga je poslal v pastirstvo na svoje župnije v Belikrajni. Nad 50 let je bil aktiven župnik. Služboval je v Črnomlju, Podzemlju, nazadnje kot prošt in dekan v Metliki. Do tako visoke starosti mu je pomagalo skromno in urejeno življenje. Leta njegove moške čistosti segajo nazaj v dobo narodnega probujanja. Krog njega se je zbralo vse narodno razumnništvo belokranjsko. Gostoljubnost njegova ni poznala meje. Privlačnost pokojnikovega imena je slovela po celi Belikrajni in po sosednji Hrvaški. Leta 1919 je stopil v pokoj. Odtlej je živel v metliški komendi skrbno negovan od zveste nečakinje Mete ter se je v nepretrgani molitvi pripravljali na odhod v večnost. — Prav na njegov godovni dan ga pokopljejo na metliškem mestnem pokopališču pri sv. Roku. Bog mu bodi plačnik v nebesih!

— Božidar Sever — izven nevarnosti. Bivši mestni gerent v prekmurski Dolnji Lendavi je bil 10. aprila 1922 v Rediču na Ogrskem blizu Dolnje Lendave od ogrske oblasti prijet, dasi je imel potni list z dovoljenjem ogrskega zunanjega ministrstva, da sme hoditi na Ogrsko in trgovinskih zadevah. Obdolžen je bil špijonaže in veleizdaje. Dva meseca je bil v vojaški ječi. Od junija naprej je bil v bolniški postelji vojaške bolnišnice. Pred nekaj dnevi je bil po posredovanju apostolskega nuncijskega izpuščen iz ječe. Zda se nahaja po navodilu našega poslianištva v Budimpešti v privatnem sanatoriju »Dr. Pajor« pod nadzorstvom ogrske vlade. Dasi je slab, da še ne more vstati niti sedeti v postelji, vendar se mu zdravje vrača, tako da upa priti v začetku februarja do Beograda, kjer bo končnoveljavno zamenjan za nekega ogrskega detektiva. Naj bi še vlada skrbela, da pride tudi Štefan Krmar iz Murske Sobotke kmalu iz budimpeštanske ječe! Za župnikom Jož. Kleklom ml., ki je tudi trpel po nedolžnem eno leto v ogrskih ječah, je to tretja prekmurska žrtev ogrske barske krutosti.

— Polhovgradec. Na dan sv. Pavla smo pokopali v Dvoru Blaža Trobeca, Guglovega očeta z Loga. Pokojnik je dosegel visoko starost 77 let. Zadnja leta je bil prikovnan na posteljo, pa je prenašal svojo bolezen z zgledno potrpežljivostjo in udanostjo v voljo božjo. Vse življenje je nad vse ljubil petje — bil je več let organist — pel je še prav do zadnjega, da je le imel pevca poleg sebe. Med dolgo boleznijo je doživel mnogo težkih, pa tudi radostnih ur. Pred dvema letoma je obhajal zlato poroko s svojo blago ženo Marjano, ki sedaj joka za njim, pred poldrugim letom sta ga obiskala dva sina, Ivan in Jože, ameriška župnika. Takrat mu je mlajši maševal v domači hiši, da je mogel biti vsaj enkrat pri sinovi maši. S slabotnim glasom je rajni oče zopet in zopet zapel: »Novi mašnik, bod' pozdravljen!« Pred dobrim letom mu je umrl v Ameriki brat, znani slovenski škof Jakob Trobec. Tako je dobri mož sprejemal različne darove iz roke božje previdnosti, za vse je bil Bogu hvaležen. — Pogreb je bil zelo slovesen. Opravilo je izvršil ob asistenci domačih gospodov njegov sorodnik, ki se je z lepim govorom poslovil od njega. Med ostalimi sorodniki žalujeta za njim dva sina v domovini, štiri sinovi in štiri hčere pa v Ameriki. Naj počiva v miru!

— Uradniško vprašanje. Predsedstvo pokrajinske uprave nam poroča: Po brzoprijemnem obvestilu, ki ga je prejelo predsedstvo pokrajinske uprave za Slovenijo iz Beograda, bodo po naročilu ministrstva financ predloženi prihodnji teden finančnemu odboru predlogi: 1. da se izenačijo draginjske doklade, 2. da se izenači stanarina, 3. da se poviša maksimum za dodatke najnižjim uslužbencem, 4. da se zboljša položaj vpo-kojencev.

— Zveza Slovenije z morjem. Da se pride temu za Slovenijo prevažnemu vprašanju bliže in da se končno tudi ugodno reši in izpelje, so se posvetovali pod predsedstvom g. dvornega svetnika Frana Sukljeja dne 23. t. m. upravni sveti Dolenjskih železnic, lok. žel. Ljubljana—Vrhnika in Kranj—Tržič. Po strogo objektivnem in tehniško strokovnem poročilu gradbenega direktorja g. ing. Antona Klinarja o obeh v pošten prihajajočih variantah, se je vnela vsestranska stvarna debata, katere so se udeležili gg. dr. Karl Triller, ing. Milan Suklje, ing. Karl Polak, dvorni svetnik Fr. Suklje in referent g. ing. Anton Klinar. Soglasno je bila sklenjena sledeča resolucija: Upravni sveti Dolenjskih železnic, lok. žel. Ljubljana—Vrhnika in Kranj—Tržič, so na skupnem posvetovanju o železniški zvezi Slovenije z morjem dne 23. januarja 1923 po referatu gradbenega direktorja g. ing. A. Klinarja in po intenzivni stvarni razpravi soglasno sklenili: a) Državna vlada se na-

proša in pozivlja, da pred končno rešitvijo vprašanja železniške zveze Slovenije z morjem sklice enketo tehniških in gospodarskih strokovnjakov, raztegne svoje študije tudi na progo Kočevje—Brod Moravice ter njej posveti tisto pozornost, katero zasluži z gospodarskega stališča; b) da se objavi poročilo gradbenega direktorja g. ing. Antona Klinarja v obliki brošure v slovenskem in srbohrvatskem jeziku.

— V Škocjanu pri Mokronogu je umrla 23. t. m. v starosti 38 let g. Rezka Čudovan po kratki, zelo mučni bolezni. Blag ji spomin!

— Osebnosti. Višji oficial Ivan Sotelašek je imenovan za pisarniškega ravnatelja pri oddelku ministrstva za trgovino in obrt. Pristav Anton Fortič je premeščen iz oddelka za notranje zadeve na oddelku za socialno politiko. Ing. Alojzij Zumer je imenovan za začasnega gospodarskega asistenta pri šumarski upravi v Bohinjski Bistrici.

— Ježica pri Ljubljani. Danes ob pol 8. uri zvečer se vrši v društvenem domu orlovska telovadna akademija. Pridite vsi, ki se zavedate pomena orlovske vzgoje in pokažite, da znate ceniti delo idealne mladine. Na svidenje! — Bog živi!

— Slovensko lovsko društvo naznanja svojim članom, da je železniško ministrstvo dovolilo udeležencem, običnega zbora, ki se vrši 2. februarja ob 8. uri pop. v Narodnem domu polovično vožnjo.

— Nesreča ali samomor. Nasproti Krškemu so našli na železniški progi dne 25. januarja popolnoma razneseno truplo ženske, ki je najbrž sama skočila pod vlak. Doslej še niso dognali, kdo je in od kod. Obledela je bila gosposka, stara do 20 let.

— Tatvine. Jožetu Pogačniku v Ljubljani na Gorenjskem je bilo ukradeno obleke v vrednosti 9000 kron in Janezu Selcu pa tudi obleke v vrednosti 2000 kron; Jerneju Cvenkiju je pa bila ukradena odeja in dve ruhi, vredni 1200 kron. — Mesar Andrej Zorman v Brniku je bil 23. januarja po kupčiji na Vrhniki. Ko se je vračal domov, je prenočeval v Kranju v gostilni Franca Matolta, kjer mu je bila iz tujske sobe ukradena denarnica, v kateri je imel 66.000 kron denarja. — Maksu Janiču v Celju je bila ukradena obleka v vrednosti 8920 K. — Katarini Rant v Klostru pri Gradcu je bilo ukradenega manufakturnega blaga v vrednosti 1500 K. — Ivani Svigelj v Borovnici je bila ukradena mala bagajna, v kateri je bilo zlatnine v vrednosti 50.000 K.

— Za stradajoče rojake v Macedoniji so darovali: Neimenovana gospa, tu: 20 Din in 1 vrečo obleke; ž. g. Fr. Ogrizek, župnik v p. v Vojniku: 10 dinarjev. — Bog plačaji! — Nadaljne darove sprejema »Dobrodela pisarnica« v Ljubljani, Poljanski nasip št. 10.

— Zrtev novih stanovanjskih določb. V Splitu se je ustrelil trgovec Paško Markić, oče številne družine, ki bi moral po novih stanovanjskih določbah svoje prostore prepustiti hišnemu gospodarju.

— Čevlje kupujte od domačih tovarov. Tvrdke Peter Kozina z znamko Peko, ker so isti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloga na debelo in drobno Ljubljana, Breg šte. 20, ter Aleksandrova cesta šte. 1. 3322

Štaterske novice.

Š Kriza v mariborskem občinskem svetu. V mariborskem občinskem svetu je nastala akutna kriza, ki so jo povzročili socialni demokrati s svojo korupcijo, kakor tudi s tem, da so neprestano osebno žalili občinske svetnike SLS in NSS. SLS je ostro nastopila proti korupciji, ki se je pričela s Kohlbesnovimi provizijami in utihotapljenjem povišanja plače županu Grčarju, česar občinski svet ni nikdar sklenil. V torek je bila proračunska seja, na kateri se je sklepalo o zvišanju doklad in novih davkih. Za nove nepopolne davke so glasovali socialni demokrati in demokrati, imeli pa so samo 16 glasov, medtem ko zahteva občinski red za nove davke najmanj 21 glasov. Že takrat je občinski svetnik dr. Jerovšek opozoril večino rekoč: »Premalo vas je, imeti morate najmanj 21 glasov.« Socialni demokrati in demokrati pa so glasovali dalje. V sredo pa je župan Grčar vsem občinskim svetnikom naznanil pismo, da proračun v torkovi seji ni bil sprejet, ker je bilo za proračun 16 glasov namesto 21 in da bo zato v soboto zopet seja občinskega sveta, na kateri naj bi se ponovno glasovalo za nove davke. Snoči ob pol 8. zvečer je bilo zbranih 35 občinskih svetnikov v magistratni dvorani, seja pa se ni otvorila, ker ni bilo od nikoder župana. Večina, obstoječa iz demokratov in socialnih demokratov ni hotela pričeti seje, ker ni imela zase 21 glasov, temveč le 19. Sklicali so v županovo pisarno občinske svetnike, o katerih so mislili, da bi se dali pregovoriti ali podkupiti, da bi glasovali za proračun, toda ves trud je bil zaman. Socialisti niso mogli ujeti nobenega kalina. Vsi občinski svetniki opozicije so stali trdno in neomajno na stališču, da koruptni večini, ki jo tvorijo JDS in socialni demokrati, ne dovolijo proračuna, ker taka večina ni vredna zaupanja. Proti 8. uri so dobili zastopniki JDS migljal, da so pogajanja za proračun ostala brezuspešna. Nato so pograbiloli svoje suknje in klobuke ter odšli. Zastopniki SLS so klicali uljudno za njimi: »Lahko noč!« Nato so prišli v dvorano tudi nekateri socialni demokrati, ki so bili pri pogajanjih. Biliso popolnoma

pobiti. Njihov vodja Bahun, ki je povzročil to krizo, je bil popolnoma tih in bled. Obč. svetniki SLS so ga spraševali, kaj bo s sejo. Bahun je vstal, vzel klobuk in izginil. Ob 8. je prišel tudi župan Grčar, ki je bil ves v zdaregi. Spregovoril ni niti besede, temveč je nem obstal pri svoji mizi. Zastopniki SLS so mu klicali: »Prepozno ste prišli. Vaši prijatelji iz JDS so bili polnoštevilno zbrani, ker pa vas ni bilo, so odšli!« Nato je zahtevala SLS ugotovitve, da je bilo navzočih 35 obč. svetnikov, da je bil obč. svet sklepčen, da pa župana ni bilo. Večina je spoznala, da ni več večina, zato jo je sramotno odkurila. To je bila menda zadnja seja občinskega sveta, župan nima proračuna, nima dohodkov, demokrati in socialisti pa so vajeni globokih in polnih korit. Mariborski obč. svet ni hotel napolniti socialistom in demokratom korit, zato se demokrati in socialisti tudi ne bodo več dolgo zanimali za mariborsko občino. Mariborčanom pa je odleglo, ker so se na ta način znebili nenasitnih pijavk. Zasluga SLS je, da so strmoglavljali na magistratu vsi mestni korupcionisti.

Š Požar v skladišču južne železnice še ni popolnoma pogasjen. Ustavljeno je bilo samo začasno brizganje vode, ker se nihče ni upal v bližino skladišča olja.

Š Obletnica nemške revolucije v Mariboru. Avstrijski Nemci so skušali s tajnimi pozivi in brošurami vprizoriti v Mariboru protestno manifestacijo v spomin na 27. januar 1919, ko je tisočglava nemška množica v Mariboru demonstrirala na mestnem trgu pred antantno komisijo za Avstrijo in je bila policija prisiljena rabiti orožje. Pozivi in brošure so bile zaplenjene. Samo »Männergesangsverein« je skušal danes slaviti v Götzovi dvorani to obletnico, vendar pa je policija prireditev prepovedala radi protesta od strani občinstva. Zato pa praznujejo to obletnico avstrijski Nemci v Gradcu in v obmejnih krajih.

Š Mariborski peki pred sodiščem. Državno pravdnštvo v Mariboru zasleduje vse mariborske peke, ki so početkom meseca neupravičeno podražili cene kruha, dasi se cene moke tedaj niso zvišale.

Š Najemnine v Celju. Celjski občinski svet je sklenil, da zviša strankam v mestnih hišah najemnino individualno. Socialno šibkejši sloji bodo plačali šestkratno predvojno najemnino, za manjše lokale osemkratno, za večje po sporazumu še več. Javni uradi bodo plačevali osemkratno najemnino. Bogatejšim najemnikom se zviša najemnina individualno. Od podnajemnikov bodo morali najemniki oddajati gospodarju po 15 % od meblirane in po 30 % od prazne sobe.

Š Smrtna kosa. V ljubljanski bolnišnici je umrl na operaciji posestnik Franc Rešek iz St. Janža na Dravskem polju. Bil je občinski odbornik in cerkveni ključar, povsodi spoštovan in priljubljen. — V Dornovi pri Ptujju je umrl posestnik Matija Zgeč, vrl javen delavec v naših organizacijah in cerkveni ključar. — V Cirknici pri St. Ilju je umrl gostilničar in posestnik Martin Muršec. — V Hočah pri Mariboru je umrla soproga tamkajšnjega župana Ivana Vernik, v Gačniku pri Jarenini pa gospodinja Marija Dagonik, obe vrli krščanski ženi. — V Studencih pri Mariboru je umrla ga. Eliza Mayer, vpok. učiteljica in nadučiteljeva soproga.

Š Nesreča pri razkladanju drv. 65 letni delavec Ivan Gornjak je na postaji Sv. Lovrenc razkladal drva. Pri tem se je podrl nanj velik kup drv in ga težko poškodoval. Gornjaka so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Narodno gledališče.

DRAMA.

Nedelja, 28. januarja: »Liliom«. Ob treh popoldne. Izven.
»Vojiček«. Ob osmih zvečer. Izven.
Ponedeljek, 29. januarja: »Madame Sans Genes«. Red E.

OPERA.

Nedelja, 28. januarja: »Nižava«. Izven.
Ponedeljek, 29. januarja: Zaprt.

Gospodarstvo.

Devizni trg.

Ljubljana, 27. jan. 1923.

Ko je dr. Stojadinović prevzel resort finančnega ministra, tedaj si je nadel nalogo, da stabilizira našo valuto ter da reši po Dušanu Plavčiču vsaj to kar se rešiti da. Toda mesto stabilizacije je sledil težak in nepričakovan padec naše valute, ki je vrzel naš dinar v Curihu od 5.60 v par dneh na 3.60. — Padec je vplival na našo javnost porazno. Toda kar naenkrat se je pričela naša valuta zopet dvigati in je dosegla večko 5.40. — Toda od te točke je ravnotako hitro padla danes zopet na 4.30 in na zagrebški ter belgrajski borzi so se dvignile vse tuje valute in devize na skoraj isto točko, kot so bile ob najnižjem padcu.

Ves naš gospodarski svet zre s skrbjo na to dejstvo. Dr. Stojadinović je še daleč od stabilizacije — če nas ne varajo vsi dogodki, kot smo jih zadnje dni doživeli — in to je v enem oziru hujše, kot rapidna devalvacija.

Na zagrebški borzi je v današnjem prostem prometu notiral ček Newyork 118 dinarjev, deviza Italija pa 5.60—5.65 Din ter v istem sorazmerju vsa druga plačilna sredstva, razven Berlina.

g Žitni trg. Na novosadski produktni borzi notirajo žitu sledeče cene: pšenica 482.50 Din, ječmen 307.50 Din, oves 300 Din, koruza 225—227.50, pšenična moka št. 00 725 dinarjev, št. 0 700 Din, št. 2 675 Din, št. 5 576 Din.

g Poljsko-ruska vzajemna trgovina. Po poročilih Ilovske trgovske zbornice je povzročila draginja na Poljskem ter na drugi strani pomanjkanje plačilnih sredstev na Ruskem, visoka carina in poostrene naredbe pri izdaji koncesij zasebnim trgovcem na Ruskem za inozemsko trgovino popolno stagnacijo v trgovini z Rusko in Ukrajino. Razširjenje prevoza med Poljsko in Ukrajino, t. j. med Podvoložsko in Voložsko ni imelo zaželenih posledic. S poljske strani se razen nekaterih zastopnikov trgovskih firm, vozečih se samo do postaje Voložske, nihče ne poslužuje vlakov in to samo zaradi pomanjkanja trgovskih pogodb med Poljsko in Rusko. Z ruske strani prihajajo zdaj pa zdaj zastopniki mestnih sovjetskih oblasti in nakupujejo kaj malega za svoje osebne potrebe.

g Situacija češkoslovaške sladkorne industrije. Izvoz sladkorja češkoslovaškega izvora je vselej dovoljen. Avstrija je danes preskrbljena s češkimi in avstrijskim sladkorjem, sladkor z Jave je s trga potisnjen popolnoma. Kakor poročajo »N. L.«, ponujajo češki producenti sladkor pod svetovno pariteto, samo da bi zopet trdno zasidrali in izpodrinili ondoto inozemsko konkurenco. Izvoz na Anglijo je življen, a tudi Francoska in Jugoslavija pokupite večje množine češkega sladkorja. Zadnji čas se odpira češkemu sladkorju pot tudi v Romunijo in Bolgarsko, kjer se pa še bori z maščurko konkurenco, ki ima baže pripravljeno za izvoz veliko množino sladkorja.

BORZA.

Curih, 27. jan. (izv.) Berlin 0.02, Newyork 536, London 21.88, Pariz 38.95, Milan 25.65, Praga 15.40, Budimpešta 0.2025, Zagreb 4.30, Bukarešta 2.15, Sofija 3.225, Varšava 0.00175, Dunaj 0.0073, avstrijske krone 0.00735—0.007375.

Službodajalci — ne nasedite!

Za volitve delegatov v »Pokojninski zavod« v Ljubljani sta od službodajalcev vloženi v I. (denarni zavodi) in V. (vsi ostali poklici) kategoriji po dve kandidaturi listi. »Mladini« so postavili v I. kategorijo listo pod imenom »Zveza denarnih zavodov« — na kateri je večina, t. j. sedem kandidatov nastavljenih pri obeh mladinskih bankah v Ljubljani. V V. kategoriji so pod imenom »Združeni poslodavci« sestavili listo, ki obstoji iz najizrazitejših mladincev in od njih denarno odvisnih ljudi!

Proti temu mladinskima listama so se vsi ostali službodajalci cele Slovenije in Dalmacije brez izjeme in brez razlike političnih strank združili v enotno gospodarsko fronto in v obeh kategorijah službodajalcev postavili svoji listi pod imenom: »Združeni službodajalci«.

Voditelji mladincev, njih bivši ministri in njih priganjati so se vrgli v boj za svoji listi in pod raznimi krinkami nagovarjajo volilce-službodajalce, da dajo glasovnice za njihove liste ali pa da se vzdrže volitev! V V. kategoriji so celo izbrali slično firmo liste, da bi se jim njih nakane lažje posrečile!

Službodajalci — ne nasedite mladincem, ki napenjajo vse sile, da si pribore dostop v Pokojninski zavod!

1. Izpolnite vse glasovnice, ki jih prejmete, pravilno, t. j. ne z imenom kakega kandidata ali nosilca liste, ampak z nazivom liste, ki je: »ZDRUŽENI SLUŽBODAJALCI«.

2. Zalepite glasovnice pravilno, t. j. tako, da »volilni odrezek« ostane neodtrgan in nezalepljen, sicer je glasovnica neveljavna.

3. Oddajte glasovnico takoj zanesljivemu zapniku ali pa jo pošljite v doposlani Vam kuverti direktno volilni komisiji, ki pisma ne bo sprejela, ako ne bo zadostno frankirano.

4. Zahtevajte takoj nove glasovnice od volilne komisije »Pok. zavoda« za nameščencev v Ljubljani, ako ste jih izgubili ali ako jih niste prejeli toliko kolikor zavarovanih nameščencev imate!

Ohranite eminentno važno socialno ustanovo »Pokojninski zavod« pred političnim partizanstvom, očuvajte njega ogromno imovino, ki jo tvorijo pred vsem od Vas plačane zavarovalne premije za starostno preskrbo Vaših nameščencev, pred samolastnim gospodarstvom ene klike!

Službodajalci! 5. februarja se vrši v Ljubljani že skrutinij oddanih glasov! Storitve svoje dolžnost, glasujte vsi do zadnjega!

Volitev župana v Ljubljani.

Ljubljana, 27. januarja 1923.

Po večmesečnem, popolnoma neutemeljenem zavlačevanju konstituiranja ljubljanskega občinskega sveta, ki je povzročilo že dozdaj veliko splošno škodo glavnemu mestu Slovenije Ljubljani, je imel danes ob 11. uri dopoldne novoizvoljeni občinski svet sejo z dnevnim redom: volitev župana in podžupana. Galerija je bila že pred 11. uro nabito polna. Občinski svetniki zveze delovnega ljudstva so zasedli sedeže na levi in v središču, desno občinski svetniki Zajednice, ozadje na desnici so zasedli občinski svetniki pristaši JDS.

Sejo je otvoril najstarejši obč. svetnik Likozar (JDS). Vlado je zastopal vladni svetnik Grasselli. Svojo odsotnost so opravičili občinski svetniki Adamič (SLS), kateri leži bolan, Makuc in dr. Kušej. Za ove-

rovatelja zapisnika je imenoval starostni predsednik občinska svetnika Ignacija Milheva in Frana Bonača. Magistratni svetnik Bleiweis je nato prebral zakonske predpise za volitev župana in podžupana, nakar je starostni predsednik odredil volitev župana in imenoval za skrutinatorja obč. svetnika Josipa Pirca (SLS) in Franca Kavčiča (JDS).

Za župana izvoljen dr. Perič.

Oddanih je bilo 46 glasovnic, dr. Perič je bil izvoljen s 33 glasovi, 13 glasovnic je bilo praznih.

Starostni predsednik je naznanil, da je dr. Perič izvoljen za župana. Središče, levica in galerija je navdušeno ploskala in klicala: »Živijo Perič!«

Izjava dr. Periča.

Zopet izvoljeni župan dr. Perič je na to izjavil, da sprejme izvolitev ter je nadaljeval: »Da reagira na nasilje in zakonolomstvo, je delovno ljudstvo ljubljanskega mesta obsodilo kršenje občinske samouprave in zakonoloma. Dne 18. maja lanskega leta sem prejel od pokrajinske uprave sklep, da je občinski zastop razpuščen in da moram takoj naslednji dan izročiti občinske posle vladnemu komisarju. Dne 3. decembra je 4000 ljubljanskega ljudstva odgovorilo na to nasilje. (Obč. svetnik dr. Vidmar: »Tu ni noben volilni shod!« — Ugovori v središču in na levi. Klici: Ali mislite, da ste v svoji delavnici, med svojimi delavci?) Pokrajinska uprava bi morala vedeti, da je za dobro občinsko upravo potrebna gotova stabilnost in kontinuiteta. To je sicer pokrajinska uprava dobro znala in znala je, da je s svojim postopanjem oškodovala ljubljansko mesto za milijone. Na razpolago so nam skromna sredstva in bodoča naloga ljubljanskega občinskega sveta bo morala računati s temi skromnimi sredstvi. Upam, da bo občinski svet pokazal dovolj zmožnosti, da bo to težko nalogo rešil. Zahvaljujem se za izvolitev župana in prosim vsa sodelovanja. (Živahno pritrdjevanje in ploskanje.)

Za podžupana izvoljen občinski svetnik dr. Stanovnik.

Po nagovoru župana dr. Periča je sledila volitev podžupana. Oddanih je bilo zopet 46 glasov in sicer je dobil obč. svetnik dr. Stanovnik (SLS) 31 glasov, 15 glasov je bilo praznih. Dr. Stanovnik je izjavil, da sprejme izvolitev. Tudi izvolitev podžupana so občinski svetniki Zveze delovnega ljudstva in galerija najživahneje pozdravili s ploskanjem in s klici: »Živijo dr. Stanovnik!«

Starostni predsednik obč. svetnik Likozar je nato zaključil sejo s pozivom magistratu, naj čimprej preskrbi potrditev župana.

Ljubljanske novice.

Ij Danes zvečer pohitimo v Rokodelski dom! Danes zvečer točno ob 7. uri se prične ob zvokih godbe zabavni večer Stolne prosvete. Največjo zabavo bodo nudili šaljivi prizori, za temi pa ima največjo privlačno silo srečolov s prav lepimi dobitki. Vstopnina prosta. Zabava se vrši pri pogrujenih mizah in bo zadostno preskrbljeno za prigrizek in pijačo. Prijatelji prosvetnega dela, posetite v obilnem številu to prireditiv.

Ij Predavanje Stolne prosvete je jutri, v ponedeljek zvečer točno ob 8. uri v dvorani Rokodelskega doma. Predaval bo gosp. Fr. Černe o »Vzrokih razpada bivše Avstrije«.

Predavanja Stolne prosvete so pristopna vsem našim somišljenikom, ki naj jih čim najštevilneje obiskujejo.

Ij Slovenska krščanska ženska zveza ima sejo v torek ob 6. zvečer v posvetovalnici KTD. (Jugoslavanska tiskarna.)

Ij Šentpetersko prosvetno društvo priredi v ponedeljek 29. t. m. ob pol 8. uri zvečer v svojih prostorih sklopično predavanje o Napoleonu. Vstopnina za odrasle 1 Din, za otroke 25 par. — Po predavanju bo odbora seja, h kateri vabim vse odbornike. — Podpredsednik.

Ij Šentjakobska prosveta. Danes zvečer ob pol 8. uri bo nadaljeval mons. Viktor Steska svoje predavanje »o stari Ljubljani«. Vstop prost.

Ij Predavanje prosvete frane. župnije se vrši v torek 30. t. m. kakor navadno.

Ij Prosveta Krakovo-Trnovo vabi k predavanju, ki se vrši jutri 29. t. m. ob pol 8. uri zvečer. Predava g. dr. Breclj.

Ij Šifensko prosvetno društvo priredi danes, dne 28. t. m. ob pol šestih zvečer v samostanski dvorani sklopično predavanje o Lurdu. Čisti dohodek je namenjen fondu za zidanje nove cerkve.

Ij Stanovanjskim najemnikom. K notici glede polaganja prepore stanarine pri mestni blaginji moramo še dostaviti, da velja to le za primer, če hišni gospodar ponudene najemnine sploh neče ali niti na račun noče sprejeti. Za vplačevanje so strankam na razpolaganje pri mestnem magistratu tudi položnice.

Ij Politijska kronika. 720 K je bilo ukradenih v Semeniški ulici št. 2, 1. nadstropje. — Iz gostilne pri Česnovarju v Kolodvorski ulici je neznan, približno 22 let stara, slabo oblečena ženska odnesla kramarici Mariji Ziberl 4 m zelenkastega, 1800 vrednega sukna. — Damjanu Erbenku je bilo v Kolodvorski ulici ukradeno 4000 K vredno blago.

Cerkveni vestnik.

c II. Marijina kongregacija (gospodičen) naznanja svojim članicam, da danes nima svojega mesečnega shoda ob navadni uri. Ker imajo vse kongregacije svoj skupni shod v dvorani Uniona ob 4. uri; zato so dolžne se vse udeležiti. Isto velja tudi za našo družbo. — Predstojništvo.

Pevski vestnik.

IZ ODBOROVE SEJE PEVSKE ZVEZE.

Pevska zveza bo sodelovala o počitnicah pri katoliškem shodu v Ljubljani z vsemi zbori. Spored maše pri poročilu artističnega odseka. Tozadnje okoliščine razpoložemo prihodnje dni. Pevci, začnite z delom takoj! Pomnožite zbori!

IZ SEJE ARTISTIČNEGA ODSEKA P. Z.

1. Sredi avgusta se bo vršil v Ljubljani ka-

toliški shod. Pri tej priliki bodo peli vsi zbori pri skupni sv. maši. Za to mašo je določil odsek (odbor) odbor P. Z.) tale spored:

St. Premri: Deset malih št. 8.

P. H. Sattner: Marija, upanje grešnikov (s visokega prestola).

P. A. Hribar: Jezusa ljubim (iz zbirke: Slava Brozadežni), koncem maše eno pesem sv. Jožeta, varuha sv. cerkve, ali sv. Cirila in Metoda, kar v kratkem objavimo. Po maši papeževo himno po Aljaževi pesmarici (ali Ceciliji) enoglasno. Vel zbori pa naj se nauče še pesem, ki smo jo imeli na sporedu lanske leto: »Poje brij in doline, ki jo bomo potrebovali pozneje v slovesnem trenutku.

2. »Pevci« izide v nekaj dneh. S tem bomo dovršili II. letnik (1922). Do sv. Jožeta pa bo izšla dvojna številka letnika 1923 in z bogato vsebino. v prilogi štiri pesmi, ki so bile nagajane. Odslej bo izhajal »Pevci« vedno v prvem tednu

vsakega drugega meseca. Goriški pevci so sprejeli »Pevci« tudi za svoje glasilo, odsek jim drage volje prepušča prostora v »Pevci«. S tem se bo pogled naše pevke umetnosti razširil. V novem letniku bomo poročali tudi podrobneje o glasbenem gibanju krog nas. (Češko, Nemško, Italija i. dr.) Zbori, poročajte za našo kroniko o vsaki priložnosti.

Cena »Pevca« s priložo letno 80 K.

Vse dopise za »Pevca« pošiljajte do preklica na naslov:

Artistični odsek P. Z., Ljudski dom, ker je urenik bolan in izven Ljubljane.

Turistika in sport.

Goriška podružnica SPD se je razšla po sklepu svojega izrednega obnove zboru dne 19. I. m. Tem potom se biviš odbor zahvaljuje podružničnim članom in članicam za njih stanovitnost in družabno zavest. Vsi člani biviš goriške podružnice naj ostanejo xvesti Planinskemu društvu. Odslej

dobijo izkaznice kot člani Osrednjega odbora v pisarni Slov. plan. društva na trgu Kralja Petra I.

Izgubila se je 24. I. m. zvečer od Vodnikovega trga do sv. Petra cestne listnice z večjo vsoto denarja. Ker denar ni bil izgubljen last, so najditelj iskreno naproša, da proti dobri nagradi, vrne denar, ker je izgubil težko prizadel. Na slov pove uprava »Slovenca«.

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Temperatura v °C	Relativna vlaga v %	Visokost v m	Način vremena	Vegetacija
26. I. 21 h	147-7	— 83	0-7	megla s. vzb.	—
27. I. 7 h	746-8	11	0-7	megla sever	—
27. I. 14 h	742-0	2	1	megla sever	—

Imaš solinčne pege, zajedavce, gube, ogrce?

Uporabi'aj Elsa obrazno pomado!

Ali želiš imeti lep vrat, obraz in roke?

Uporabi'aj Elsa obra no pomado!

Ali so ti roke in obraz občutljivi v zmi in vodu?

Uporabi'aj Elsa lilijsno-mlečno milo!

Ali želiš imeti kozo belo, mehko, čisto in zdravo?

Uporabi'aj Elsa lilijsno-mlečno milo!

Ali tožiš na izpadanju las, prhut in osivelosti?

Uporabi'aj Elsa pomado za rast las!

Ali želiš bujne mehke in lepe lase?

Uporabi'aj Elsa pomado za rast las!

Ali hočeš biti in ostati lep? Ali hočeš biti povsod rad viden? Ali hočeš, da te veseli tvoja slika v zrcalu? Poskusi prave Feller-jeve Elsa izdelke in kmalu bodeš rekel tudi ti kakor vsi

TO je ono pravo!

REŠI v vseh poslovnih samo prave Elsa izdelke od lekarnarja Feller. Narodiš naravnost, tako stane z omotom in poštini o če nošlješ denar naprej ali po povzetju: 2 velika porcelanasta lončka Elsa obrazne pomade 25 Din. 2 velika porcelanasta lončka Elsa pomade za rast las 25 Din. 4 velike kose Elsa lilijsnega mlečnega mila 35 Din.

RAZLIČA O: Lilijsno mleko 6 Din.; brkoma 8 Din.; najfine si Hego-puder dr. Klugerja v velikih originalnih škatljah 15 Din.; najfinejši zobni prašek »Hega« v patent doza 10 Din.; puder za dame v vrečkah 2 Din.; zobni prašek v škatljah 3 Din.; v vrečkah po 2 Din.; sachet (dišava) za perilo 3 Din.; šampon za lase 2 Din.; rumenilo za obraz 12 poslov 12 Din.; najfinejši parfumi od 15 Din. dalje; cvet za lase 20 Din.; El a-ka-ranovo milo 5 Din. — Za različne predmete se omot in poština računa posebej.

Na te cene se računa še 5% doplatila. Naročila pisma nasloviti: Lekarnar EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA, Elsatrg 134, Hrvatsko.

VABILO

k OBČNEMU ZBORU

»Produktivne zadruge pleskarjev, sobo- in črkoslikarjev r. z. z o. z. v Ljubljani, ki se bo vršil 4. februarja 1923 dopoldne v zadržni telavnici, Gosposka ulica šte. 4.

- DNEVNI RED:
1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
 2. Odobritev računskega zaključka za l. 1922 in sklepanje o porabi dobička.
 3. Volitev načelstva in nadzorstva.
 4. Prememba pravil.
 5. Slučajnosti.

NACELSTVO.

Rudnik Trbovlje sprejme v delo

modernejega mizarja.

Reflektiramo samo na prvovrstno in popolnoma samostojno moč, z večletno vsestransko prakso v strojnem modeliranju.

Sprejemem UČENKO

v trgovino z mehanim blagom. — Naslov v upravi »Slovenca« pod šte. 496.

Akademik išče Instrukcije

(če mogoče okrog št. Petra, v Vodmatu ali Mostah). — Ponudbe na upravnishvo »Slovenca« pod »ODLIENJAK«.

FLETILNI STROJ

posodim plečilki, ki zna dovršeno plesti nogavice, maje, jopice itd. — Naslov v upravi lista pod šte. 506.

KUPUJEM

glasovirje in pianine.

— Ponudbe z označbo cene, marke in dolgotrajnosti na:

M. ČČI, ZAGREB, Mrazovičeva ulica broj 12, III. kat.

Nosite zaradi njihovih velikih prednosti PALMA

kačuk potpetnike in potplate

Dobra kuharica

se spričevali, sposobna tudi za druga hišna dela, se sprejme pri rodbini brez otrok, z mesečno plačo 1000 K. — Vprašati v Ljubljani, Bleiweisova cesta 4/L

Mesto hišnika

liče uradni sluga, oženjen, brez otrok. Nastop takoj ali pozneje. — Naslov pove uprava lista pod »HIŠNIK 516«.

Oženjenega hišnika

srednje starosti, popolnoma zanesljivega, takoj sprejem v lepo službeno stanovanje z elektriko. Eventuelno pride tudi v poštev boljši zakonski par, čigar služkinja bi opravljala posle hišnice, posebno če je žena dobra hišljiva. Ponudbe na poštai predal 7%, Ljubljana. 519

Močna, 15 letna DEKLICA

bi se rada izučila v trgovini, kjer bi imela hrano in stanovanje. — Ponudbe s pošto na upravnishvo lista pod »PRIDNA«.

Služkinjo

pridno, pošteno, katere bi znala vsaj nekoliko kuhati in v splošnem celo gospodinjstvo voditi, sprejem takoj. — Naslov pove upravnishvo »SLOVENCA« pod številko 517.

Iščemo

laboranta

za večje usnjarsko podjetje.

Naslov pove upravnishvo »Slovenca« pod šte. 485.

Iščem HLAPCA

pridnega in poltencega, lahko tudi starejša moč. Delo lahko, plača dobra. — Ponudbe sprejema upravnishvo »Slovenca« pod številko 489.

Pri večjem podjetju ali zavodu ŽELI vstopiti v službo

kot SLUGA, EKSPEDITER ali kaj podobnega, mlad gospod. Na zahtevo vloži kavgijo. — Ponudbe na upravnishvo »Slovenca« pod: »I. februar 1923«. 498

Krojaški pomočnik

za veliko delo se sprejme pri K. PUČNIK, Ljubljana, Sodna ul. 3.

ženitna ponudba.

Mož srednjih let, vdovec s 3 otroci, dober rokodelac, s 400 do 500.000 K gotovine, se želi sestaniti v svrhu priženitve s pošteno žensko s primernim posestvom. — Le razne ponudbe poslati pod šifro: »SPOMLAD«, poštno ležeče POLJCANE.

Enonadstropna hiša

s devetimi stanovanji, pripravna za trgovino in obrt, v MOSTAH je naprodaj. — Vprašanja na: MARIJA CERK, Vodmatska ulica šte. 4A.

Na dobro hrano

sprejemam. Obej od 12. do 1. pr. — Poljanska cesta šte. 8, I. nadst.

Svila, čipke modni nakit!

A. Šinkovč nasl. K. Soss Ljubljana, Mestni trg 19.

Nov FRAK naprodaj

s svilo podšit. — Naslov pove upravnishvo »Slovenca« pod šte. 457.

Sprejemem sostanovalca

v sobo s posebnim vvhodom. — Naslov pove upravnishvo »Slovenca« pod: »SOBA V ŠISKI 526«.

Reka priiška za kolesarje!

Oglejte si veliko zalogo ravnokar došlih KOLES (bicyklov) za moške in ženske.

»Na boljša angleška znamka.«

Ne zamudite ugodnega nakupa, dokler traja zaloga! — konkurenčne cene!

Za obilen po et vabi trdka JOS. SELOVIN-GUDEN, Ljubljana, Mestni trg 13.

Kr. Holandski Lloyd

Redni brzi poštni parniki od

Amsterdama in Cherbourga

za Južno Ameriko

Rio de Janeiro, Santos, Montevideo, in Buenos Aires.

Vsa potrebna pojasnila daje

Kr. Holandski Lloyd. Glavni zastopnik za Jugoslavijo:

Jugoslavenska banka

Zagreb, B-cesta 33.

Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 26.

Premog in cement

staino v zalogi pri

H. Petrič, Ljubljana

Duna ska cesta 33. Tel. 366.

Skladišče »Balkan«.

Blega za prevleke divanov in drugega pohištva v veliki izbiri, dalja različna platno in jute za tapetnike, sedlarje itd. priporoča trdka

D. B. E. Skaherné Ljubljana Mestni trg 10

JETIKA!

Dr. Pečnik ordinira za jetične izven torka in petke vsaki dan v St. Jurju ob južni žel. pri Celju. Čitajte njegove 3 knjige o jetiki.

SOBO

mehlov, ali nemehlov., če mogoče z električno razsvetljavo in sep. vvhodom, v bližini gledališča, išče mlad glasbenik (slon oper. orkestra). V zahvalo ponudje tudi gosli brezplačno. — Ponudbe pod »MUR« na anorčno društvo Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3.

POZOR TRGOVC!

Prave tržiške BIČEVNIKE razprodaja po stari in znatno nizki ceni trdka: IVAN N. ADAMIČ, vrvarna v Ljubljani, Sv. Petra c. 31. Telefon 441.

Smrekovo čreslo,

HRASTOVO SKORJO, AROVICO, ŠČETINE, PARKLJE, MEZDRO, STARE KOVINE kupuje DION. DRUŠTVO ZA PROMET SIROVINA, ZAGREB. 520

Kitarne citre dobro ohranjene,

in ¼ VIJOLINA naprodaj. — Naslov pove upravnishvo »Slovenca« pod šte. 525.

Enodružinsko HIŠO

z vrtom, v bližini Ljubljane ali na deželi, kupim. — Ponudbe z navedbo cene na upravo »Slovenca« pod: »GORENJSKA IMA PREDNOST«.

Kupim malo

družinsko HIŠICO

z vrtom v Šiški, Trnovem, Rožni dolini, Zeleni jami, Mostah ali tudi izven Ljubljane. — Pojasnila daje: IG. KOVACEVIČ, brivec, Spod. Šiška.

Predpust 1923!

Svila za plesne obeke

Krep " " "

Atlas " " "

Estist " " "

Etalm " " "

Rohavice za čamo in gosode

Nogavice za dame in gospode

Elida to letni izdelki

LJUBLJANA

Mestni trg 10

Zajamčeno popravljene

Lokomobile

točno iz skladišč

Zagreb in Ljubljana

Wolf-Lanz

vsake velikosti.

Stabilne in vozeče

lokomobile

Lokomobilni kotli

etno tvorniško

jamstvo

Prvorazredno generalno

popravljene

Popolnoma preizkušene

Kurljive z vsakim

gorivom

Braća Fischer

d. d.

ZAGREB

Pantovčak 5

Napredaj v Novem mestu enonadstropna

HIŠA Z LOKALOM

obstoječa iz treh stanovanj, z vrtom, vodovod v hiši, pripravno za vsako trgovino ali obrt. Zamenjam jo tudi za malo posestvo s trgovino na deželi, pri farai cerkvi. — Naslov pove upravnishvo »Slovenca« pod šte. 459.

ALO JZ ARHAR

ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE LJUBLJANA 7, SPODNJA ŠISKA, SV. JERNEJA CESTA šte. 47.

Prevzame vsa v to stroko spadajoča dela, kakor tudi vse nove naspeljave daljnovodov in instalacij. Priporoča se cenjenemu občinstvu.

Družba »Mirja« Ljubljana, Kralja Petra trg 8

prodaia bukova drva

na drobno in debelo. Zagajie drv. Dostava na dom. Telefon šte. 220.

!!! AUTO !!!

BENCIN PNEUMATIKA

OLJE VSA POPRAVILA

MAST IN VOZNE

Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi

JUGO-AUTO d. z o. z. v Ljubljani.

ZALOGA POHIŠTVA.

Izdelava vseh vrst BLAZIN, ZIMNIC, PERESNIC, DIVANOV, OTOMAN in vaa padajoča tapetniška dela po najugodnejših cenah V zalogi tudi morska trava. — PETER KOBAL, zaloga pohištva in apetniška delavnica. KRANJ. 5308

Sploš. mizarska dela

stavbena, portalna in pohištvena, izvršuje dobro in najceneje trdka

LCTRIČ IN SIN, Tesarska ul. 3

(Karlovska cesta), Ljubljana.

NAPRODAJ JE VELIK pozlačen LESTENEC

izborna ohranjen, pripraven za kako dvo-
rno ali tudi za cerkev, s 6 petrolejskimi
svetilkami, ki bi se pa dal prenamenjati
tudi za svečo in za električno razsvet-
ljavo. Ogleda se pri g. RADANOVIČU,
kijučavničarja v Brežicah šte. 49. 467

Napr. da je posestvo

v Gornjem Vrapču,

8 orator vinograda, 1 orator vrta in 4 vrati
gozda. Hiša ima 3 sobe z verando in
pritliklinami ter gospodarska poslopja in
inventar. Vprašanja pri lastnici, BOSKO-
VA UL. 12, 3. nadst., levo, ZAGREB.

Vojaške zadeve

Prošnje za oprostitev vojaške službe, skrajšanje roka, časne dopuste, vojaške
dovoljenja za potovanje v inozemstvo vloga in daje pojasnila glede vpoklicav
v februarju topničarskih, neboravskih, pekarskih, bolniških in petadiških čet,
kakor tudi glede letošnjega rekrutovanja. — Pisarna za vojaške zadeve
J. SVETICA v Ljubljani, na Vrtači šte. 3.

Vam vsem, ki ste spremljali našega nepozabljive-
nega prečastitega gospoda upokojenega župnika

Ivana Vidergarja

na njegovi zadnji poti, dalje Vam vsem, ki ste ga
izolali v trpljenjapolni bolezni, ter vsem onim, ki
ste izrazili svoje sočuvstvovanje, se tem potom naj-
iskrenejše zahvalujemo.

Prav posebno zahvalo pa izrekamo prevzviše-
nemu gospodu knezoškofu dr. Jegliču in preč. gosp.
dekanu Lavrenčiču, ki sta truplo umrlega izročila
materi zemlji, vsej častiti duhovščini, ki je količkar
pripomogla pogrebu, gosp. nadučitelju Kristofu ter
gosp. učitelju Mraku, ki sta s šolsko mladino priso-
stvovala pogrebu, Marijini družbi v Radomljah za po-
klonjeni mu venec ter pevskega zboru za gniljivo
zapeti žalostinki.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek,
dne 28. januarja 1923, ob 7. uri pri podružnični cerkvi
sv. Marjete v Radomljah.

ZALUJOČI OSTALI

Redna zveza
iz Bremena preko Southampton,
Cherbourg v New York
potom prekrasnih amerikan-
skih vladnih parobrodov Uni-
ted States Lines.

PRIDODNI ODHODI:
America 7. febr. 11. apr
President Harding 14. febr. 21. mare
George Washington 21. febr. 28. marec
President Roosevelt 28. febr. 4. apr
Zahtevajte prospekt in plovine
listine št. 145.

UNITED STATES LINES

BELOGRAD, Trgovačka ulica 1.
ta vas veče potne pisarne

Poravnajte naročnino!

Tudi Vi se boste prepričali.

H. Suttner.

lastnik
Henri Maire

v Ljubljani 2

da je v Vašo korist, ako
naročite najprej bogato
ilustrirani katalog trdke

H. SUTTNER
(metallurg Henri Maire)

v Ljubljani šte. 2

preden se odločite za na-
kup. Ta katalog Vam bo

svetoval resnično dobre
prepročane znamke „IKO“

iz lastne tvornice v Švic-
kakor tudi druge dobre

žepne ure, zapestne ure,
svetilne in stenske ure,

veržice, prstane, zapest-
nice, uhane, namiz. orodje.

Dolga letna izkušnja nam
na vso slastno in uspešno

pa tudi porabne predmete, ka-
ker škarije, nože, britve, laka-

strižne in brvake stroje, de-
že za tobak, avdicke in sune

steklence, razglednice, de-
vise in še mnogo in še o

in ce o pri turki

:-: Najboljše peči sedanosti so :-:
emajlirane

LUC-ove peči

Glavna zaloga, prodaja in zastopstvo
za Slovenijo in južne kraje pri

F. P. VIDIC & KOMP.

trgovina stavbnega materiala

Prešernova ul. LJUBLJANA Prešernova ul.

F. ČUČEK & Cie

PREJE W. HENTZE

PTUJ

Kupujemo

bukovo oglje

za takojšnjo ali poznejšo dobavo, posamezne vagone, kakor tudi
cele partije. Prevzem in plačilo pri nakladni postaji. Ponudbe na
»CARBOFAG D. D. ZAGREB 1, poštni predal 74«.

I. Jugoslovanska Ivoričica in k'o'c za čevlje

je začela obdelovati v Strazišču pri Kranju ter se priporoča
vsem cenjenim trgovcem za obilna naročila.

Ivan Prežern, Kranj.

Iščemo prvovrstnega

korespondenta (-injo)

za slovensko, hrvaško in nemško korespondenco, popolnoma
zmožnega stenografije in strojepisja. — Naslov pove upravništvo
»Slovenca« pod št. 484.

Naprave za ledenice in hladilnice

dobavlja takoj

Josip Milković

Telefon 11 93.

Zagreb

Mošinskoga 2.

Zaloga klavirjev

in pianinov najboljših tovarn Bösendorfer, Ehrbar, Czapska,
Hölzl, Schweighofer, Stingl itd. — Tudi na obroke.

Jerica Hubad, roj. Dolenc, Ljubljana, Hilšerjeva ul. 5

Na mariborski obrtni razstavi l. 1922
odlikovana z zlato kolajno (osnovana
od Joh. DENZEL okoli l. 1800) — je:

Livarna zvonov in kovin Maribor

INZ. J. & N. DANI

Različna sestava glasov vsake velikosti.
Mogočen, lep in čist glas! Jamči se za mu-
zikalčno vjezanje novih zvonov z ostalimi
starimi zvonovi. Največji v Jugosl. dosedaj
vili zvon z 2700 kg za 2 cerkev v Konjicah.
Mnogo priznanj. Niske cene. Jamstvo!
Na zahtevo pravač in vsako nadaljnje
pojasnilo brezplačno.

Novo zgradbo v Mariboru, Meteljeva ulica, s najmo-
dern. pripravi in peči s novimi sistemi, laboratorij
za drobnorod (mikrolog) in kem. razkrojevanje kovin.

Križanski priorat ljubljanski javlja, da je umrl v Metliki dne 27. januarja t. l.
za večnost lepo pripravljen, v 92. letu starosti in v 67. letu mašništva prečastiti
gospod

Msgr. Franjo Sal. Dovgan

biseri mašnik križanskega reda, Njegove Svetosti tajni komornik, prošt, dekan in
mestni župnik v p., škofijski in vrhovnega redovnega predstojnika duhovni svetnik.

Pokojsnikov pogreb se vrši v Metliki v ponedeljek, dne 29. januarja 1923 ob
9. uri dopoldne.

Vse duhovne sobrate in mnogoštevilne pokojnikove prijatelje prosimo, da se
ga spomnijo pri sv. maši ter v svojih molitvah.

R. I. P.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

S potrjim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem
prežalostno vest, da je naša nepozabna, iskrenoljubljena soproga, nenado-
mestljiva, predobra in skrbna mati, zlata stara mama, ljuba tašča, gospa

Marja Krmpolić roj. Krajnik

dne 26. januarja 1923. ob 20. uri v 51. letu svoje dobe nenadoma, za svojo
rodbino prezgodaj, za vedno v Gospodu zapala.

Pogreb zemljskih ostankov premile pokojnice se vrši v ponedeljek dne
29. januarja 1923. ob 14. uri iz hiše žalosti Galjeviča št. 5 (pri Rakovniku, na
pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 27. januarja 1923.

Josip Krmpolić, industrijalec na Viru, soprog. — Dr. Mari — babina por. Radikon — Karmela
por. Vesel. — Brjan in Ada otroci. — Dr. Gjorgje Vesel, advokat v Trstu. — Ali in Radikon,
sodnik, zeta. — Ida Krmpolić roj. Pascojević, sestra — Marija Krmpolić roj. Pascojević, sestra.

vsi vnuki in ostali sorodniki.

Prosimo, da opustite vsa sočaljna obiskovanja, kakor tudi darovanja vencev.